

Naqqiut 2

Nassuiaatit 24. september 2019-imeersut taarserpai

Tunngavilersuut

Siunnersuutip siunertaanut aalajangersakkamut nassuiaatit, nassuiaatinit peerneqarput. § 7 imm. 2-imut nassuiaatit taamatuttaaq nassuiaatinit peerneqarput. Aammattaaq kukkunersiuinermut erseqqissaanermullu tunngasunik iluarsiiisoqarpoq.

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuummi siunertaavoq suliffeqarfiit aamma pisortani oqartussat ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinermi inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerannik siuarsaanissaq.

Aammattaaq siunertaavoq, ilinniarfissat sungiusarfissallu inuttaqanngitsut ersarissuutinnerisigut pitsaanerusumik tunngavissaqalersitsinikkut, ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsisarnikkut, Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiniarnermi aamma piginnaasaqarnerit qaffasissusaannik siuarsaanissaq aammalu ilinniarfissanik sungiusarfissanillu ujartuinerup neqeroorutigineqartunut tulluarsarneqarnissaa.

Qanittumi taamatullu ungasissumi ilinniartunik sungiusartussanillu nunaqavissunik atorfinitsitsinerit amerlanerulerpata inuiaqatigiinni kalaallini piginnaasaqarnerit, ilinniarsimassutsit aamma ilisimasaqassutsit qaffasinnerulertussaapput. Tamatuma saniatigut tamanna kalaallinut inuusuttunut sulisartunullu ilinniartunut suliffissaqalersitsillunilu piginnaasaqarnernik inerisaatitsisussaavoq.

Siunnersuut pisortat namminersortullu suliassaqarfiini sunniuteqarluarnerulersitseqataassasoq, nalinginnaasumik naatsorsuutigineqarpoq. Siunnersuutip atuutilersinneqarnera taamaalilluni inuiaqatigiit kalaallit neriulluarnartumik ineriartornissaannut iluaqutaasussaavoq. Piffissap ingerlanerani tamanna Kalaallit Nunaanni atugarissaarnermik qaffasinnerulersitsisussaavoq aammalu suliffissaqartitsinerulernissamik ilinniarsimasullu amerlanerulernissaannik qulakkeerissalluni.

Siunnersuut inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq aamma inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermi suliassaqarfimmi pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaannut

tapertaassaaq. Oqartussat aamma suliffeqarfiit ilinniartunik sungiusartussanillu qanoq annertutigisumik atorfinitsitsinnaanerlutik paasissutissiisassasut, siunnersuummi piumasaaqatigineqarpoq. Tamatuma malitsigisaanik inuusuttut amerlanerusut ilinniartunngornissamut imaluunniit sungiusarnissamut isumaqatigiissuteqarnissaq pillugu siunnerfilimmik qinnuteqarsinnaalissapput. Siunnersuummi taamatuttaaq ilaatigut ilinnialernissamut inuusuttut kajumissuseqarnerulersitsisoqassaaq.

Siunnersuummi suliffeqarnermi isumaqatigiissutit, ilanngullugit ataatsimoorussanut isumaqatigiissutit, nalinginnaasumik sunnerneqanngillat. Tassami atorfinitsitsinissamut isumaqatigiissummut aamma sulisartut isumaqatigiissutaannut ilaalu ilanngullugit killissaliussat imarisassaasalu isumaqatigiissutiginnissaat, sulisartut aamma sulisitsisut suli nammineerlutik aalajangertussaavaat.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit

Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup sapinngisamik annertunerpaamik annertussuseqartumik ilinniartoqarnissaq sungiusartoqarnissarlu sukkulluunniit ilungersuutigissavaat aammalu Inatsisartut inatsisaannut naapertuuttumik ilinniartoqarnissamut sungiusartuuteqarnissamullu ingerlatassat attuumassuteqartut suliarissallugit.

Oqartussat imaluunniit suliffeqarfik ilinniagaqarsimasumik ataatsimik arlalinnilluunniit sulisoqartoq, ilinniartoqartussat imaluunniit sungiusartoqartussat akuerineqarnissamut, ilinniarfinnut attuumassuteqartunut attaveqarnissamik pisussaaffeqarpoq. Oqartussaq aamma suliffeqarfik, ilinniartoqarnissamut aamma sungiusartoqarnissamut akuerineqarsimaguni, ilinniartumik aamma sungiusartumik atorfinitsitsinissamik pisussaaffeqarpoq.

Taamaattoq oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu sungiusarfissatut akuerineqarsimangippat aammalu akuerineqarsinnaanani, oqartussaq imaluunniit pisortani suliffeqarfik ilinniartoqarnissamut imaluunniit sungiusartoqarnissamut pisussaaffeqanngilaq.

Oqartussat aamma suliffeqarfiup ilinniartunik aamma sungiusartussanik atorfinitsitsinissamut pisussaaffeqartut, Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni, www.suli.gl, elektroniskimik immersugassaq siunertamut suliarineqarsimasoq immersorlugu, ilinniarfissat sungiusarfissallu inuttaqanngitsut, nalunaarsussavai. Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ingerlaneranut tunngasut suli ilinniartoqarnissamut imaluunniit sungiusartoqarnissamut akuersissutip annertussusaanut naapertuuttutut suli isigineqartut, ukiumoortumik nalunaarsorneqarnermi uppersarneqartassaaq. Suliffeqarfiup imaluunniit oqartussap ingerlanerani imaluunniit ingerlatarisani annertuunik allanngortoqarsimappat, annertussusissaa ilinniarfimmit attuumassuteqartumit nalilersorneqassaaq. Akuersissuteqarnerup annertussusaa

nalilersoqqinneqarpat, oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup Naalackersuisut suliffissanut nittartagaanni, www.suli.gl, paasissutissat ukioq naatinnagu ukiumoortumik nutartissavai. Taamaaliornikkut ilinniarnissamik qinnuteqartut inuussutissarsiutinut ilinniarnermik aallartitsinissaq siunertaralugu ilinniarfissanik sungiusarfissanillu ujaasilinnginneranni, ilinniarfissat sungiusarfissallu inuttaqanngitsut pillugit paasissutissat nutarterneqarsimanerpaanissaat qulakkeerneqassaaq.

Siunnersuummi ”malinnaanermut imaluunniit nassuiaanermut tunngaviusoq” tunngavigineqarpoq, tassani sulisitsisup ilinniarfissat sungiusarfissallu inuttaqanngitsut paasissutissiissutiginnissaanut kajumissuseqalersinnissaa aammalu ilinniartussanik sungiusartussanillu eqeersimaartumik ujaasinissaat qulakkeerneqassalluni. Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ilinniartunik imaluunniit sungiusartussanik atorfinitsitsinissamik pisussaaffeqartup pisussaaffini naammassisinnaanngippagu, ilinniartunut imaluunniit sungiusartunut atorfinitsittussaagaluakkaminnut, kisianni atorfinitsissimanngisaminnut ataasiakkaanut tamaginnut pissutaasoq nassuiarneqassaaq. Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ilinniartunik imaluunniit sungiusartunik pisussaaffineqartutut amerlassusilinnik sooq atorfinitsitsisimannginneranut nassuiaat, Naalackersuisut suliffissanut nittartagaanni, www.suli.gl, elektroniskimik immersugassaq immersorlugu allanneqassaaq, taannalu tamanit pissarsiarineqarsinnaasunnngortinneqassalluni. Naalackersuisut taamatuttaaq uuttuutissamik atuutilersitsisinnaapput, assersuutigalugu smiley atorlugit, oqartussat imaluunniit suliffeqarfiit ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinerminni inuiaqatigiinni akisussaassuseqarnermut peqataanerat erseqqissarneqassalluni.

Inuit ilinniarnep ilaatut ilinniartuunissaq aamma sungiusarnissaq ilaalluni ilinniarnermi aallartittussat, aammalu ilinniarnep aallartissinnaanissaanut ilinniarfissamik sungiusarfissamillu amigaateqartut, Naalackersuisut nittartagaanni, www.suli.gl, CV-p immersornissaanut pisussaaffeqarput. Suliffissanut, Ilitsersuisarnernut Pikkorissaqinnernullu Qitiusumik Ingerlatsiviit (Majoriaq) CV-imik taamaattumik immersuinissamik ilitsersuissapput.

Siunnersuut malillugu oqartussat aamma suliffeqarfiit Naalackersuisut nittartagaanni, www.suli.gl, atorfimmik allagarsiinikkut ilinniartussanik sungiusartussanillu suliaqarlutik pissarsiussapput. Tamanna pingaartumik inuussuttunut nunatsinni ilinniartutut imaluunniit sungiusartussatut qinnuteqarnissamut pitsaanerusunik periarfissiissaaq.

Siunnersuummut siunertaasoq ilaatigut tassaavoq, pisortani suliassaqarfinnut aamma namminersortut suliassaqarfiinut soqutigisanik ataatsimoorussanik isumaginninnissaq. Suliassaqarfiit marluusut tamarmik sulisartut kalaallit akornanni piginnaasaqarnernik qaffasinnerulersitsinissamik pisariaqartitsipput. Tamatuma sapinngisamik pitsaanerpaamik

siuarsarnissaanut, nunaqavissut sapinngisamik amerlanerpaat ilinniartutut imaluunniit sungiusartussatut atorfinitsinneqarnissaat, kissaatigineqarpoq. Ilinniartunut inissat inuttaqanngitsut ilinniarfissamik imaluunniit sungiusarfissamik qinaasisunut ersarinnerulersinnerisigut malinnaatinnerisigullu, ilinniarfissat aamma sungiusarfissat pillugit illuatungeriit akornanni pitsaanerusumik paasissutissiisarnissaq oqaloqatigiittarnissarlu siunnersuummi qulakkeerneqarpoq.

Peqatigisaanik ukiuni makkunani suliffeqarnermi tatisimanninneq annertoorejussuuvoq. Sulisussanik ilinniagaqarsimasuunngitsunik aamma ilinniagaqarsimasunik tikerartitsisoqarpoq, peqatigisaanillu amerlasuut sulisussani ilaatinneqanngillat. Taamaattumik suliffeqalernissamut piareersimasut piginnaasaqartut, suliffeqarnermi ujartorneqartut, amerlanerulerpata, suliffissaqartitsinerup annertunerulerneranik tamanna kinguneqassasoq, naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Tassunga atatillugu sammineqartut tassaasariaqarput, pingaartumik namminersortut suliassa qarfiini suliffissaqartitsinerulerneq. Taamaattoq pisortani suliassa qarfiit ilaanni amerlasuuni ilinniarsimasunik sulisussaaleqineq annertoorejussuuvoq, ilanngullugit peqqissutsimut isumaginninnermullu suliassa qarfik.

Taamaalilluni inuusuttut amerlanerujussuit maannakkut aammalu ukiuni aggersuni inuussutissarsiutinut ilinniarnermik aallartissinnaanissaanut naammassinnittarnissaannullu tunngatillugu aporfiusartut aporfijunnaarsinnissaat pisariaqartinneqarpoq. Ajornartorsiummi tassani siunnersuutip matuma saniatigut pisunik aammalu immikkoortuni tulliuuttuni erseqqinnerusumik paasinarsisinneqartunik arlalinnik aallaaveqarnissaq aammalu suliniuteqarnerup ataqatigiissaarnissaa pisariaqarpoq.

2.1 Oqaluttuarisaaneq

Siunnersuut siusinnerusukkut Naalakkersuisuusunit suliarineqaqqaarpoq saqqummiunneqaqqaarlunilu. Naalakkersuisoqarfinni aammalu taakkua suliassa qarfinni aalajangiisinnaatitaaffiini agguagaanera taaguutaalu, maannakkut Naalakkersuisuni pisunit, allaanerupput.

Siunnersuutip ilusilersorneqarnera imarisaalu suleqatigiissitaliami annertunerusumi, tusarniaanermut akissuteqaatinut tiguneqartunut aammalu oqaaseqaatinut tiguneqartunut nangissutigalugu siusinnerusukkut Naalakkersuisuusunit pilersinneqartumi, oqaloqatigiissutigineqarsimapput. Suleqatigiissitaliami ilaasortaasimapput Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sulisitsisut (GE), SIK, NUSUKA, Kommuneqarfik Sermersooq,

Kommune Kujalleq aamma Qaasuitsup Kommunua.

Suleqatigiissitaliap pingaartumik inassutigaa, namminersortut suliassa qarfianni ilinniarfissat sungiusarfissallu pisortat neqeroortitsinerannut atatillugu qulakkeer neqartassasut. Ilaatigut tamanna tunngavigalugu siunnersuutip siusinnerusukkut allannerani pisortani oqartussanut aamma pisortani suliffe qarfinnut, taakkua neqeroortitsinermik atuineranni tamatumunngalu atatillugu isumaqatigiissutinik tunniussineranni, piumasaqaatinik aalajangersaasoqarpoq. Pisortani oqartussanut pineqartunut ilaapput pingaartumik Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit.

Inassuteqaatit taakkua suliaqarnermi naapertuuttumik ingerlateqqinneqassasut, Naalakkersuisut suli kissaatigaat. Taamaattoq pisortat neqeroortitsinerannut atatillugu ilinniartunut sungiusartussanullu maleruagassiineq ilaajunnaarsillugu, siunnersuummi peerneqarpoq.

Naalakkersuisut naliliipput tassunga tunngasortai sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. december 2009-meersumut (matuma kingorna neqeroortitsinermut inatsisitut taagorneqartoq) nangissutigalugu maleruagassiivigineqarpata pitsaanerussasoq. Tassunga tunngatillugu neqeroortitsinermut inatsisip maannakkut atuuttup nalilersorneqarnissaa Naalakkersuisut aallartippaat, tassani illuliornernik sanaartornernillu suliassani ilinniartunut sungiusartussanullu piumasaqaatit pillugit aalajangersakkat ilanngunneqarsinnaassallutik. 2020-imi neqeroortitsinermut inatsisip nutartigaasup saqqummiunneqarnissaa aallaavigalugu sulisoqarpoq.

Ilinniartunik atorfinitsitsisarneq pillugu piumasaqaatit tunngavissarititaasullu ilanngunneqarnissaat, kiisalu taakkua naammassineqanngippata pineqaatissiisarnissaq, siunertaralugit, aammattaaq Namminersorlutik Oqartussat sanaartornerannut neqeroortitsinermut najoqqutassat assigiissaartut nutarterneqarnissaat Naalakkersuisut aallartippaat. Illuliortiternermik sanaartornernillu suliaqarnerit suliarineqarnerannut atatillugu qanoq annertutigisumik ilinniartunik atorfinitsitsisoqartassanersoq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut, neqeroortitsinermut inatsimmi § 35-imi allassimavoq.

Maannamut Namminersorlutik Oqartussat, ilinniartut kiisalu taakkua amerlassusissaat pillugit piumasaqaateqarneranut, sanaartornermi ilinniartoqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juli. 2010-meersoq (matuma kingorna taagorneqartoq ilinniartunut nalunaarut), aallaavittut atorpaat.

Naalakkersuisut taamatutaaq Namminersorlutik Oqartussat neqeroortitsinermut

najoqqutassiaasa nutarterneqarnerat aallartippaat. Neqeroortitsinermit najoqqutassanik nutarterilluni suliaqarnermut atatillugu, nalunaarutip maannakkut atuuttup atornerani iluaqutissartaasut ajoqutissartaasullu misissornerqarput. Neqeroortitsinermit najoqqutassani piunasaqaatit, tunngavissarititaasut aamma pineqaatissiinissamut periarfissat atuutsinneqalernerisigut, neqerooruteqartut naligiimmik pineqarnissaat aammalu neqeroorutiniq nalilersuinermi kinaassusersiunnginnissaq pillugit neqeroortitsinermit piunasaqaatit inatsimmi isiginiarneqassapput. Ilinniartunik atorfinitsitsinissaq pillugu piunasaqaatit aamma tunngavissarititaasut suliaassanut Namminersorlutik Oqartussanit neqeroortitsivigineqartunut toqqaanissamut tunngavissarititaasunut ilaalersinnissaat, tassani siunertaavoq. Naatsorsuutigineqarpoq najoqqutassat nutaat taakkua atuutsinneqalernerat 2019-imi ukiaanerani pisinnaassasoq, tassani illuliornissamut sanaartornissamullu suliaassanut tamatuma kingorna neqeroortitsivigineqartunut taakkua atorneqassallutik.

Aamma pisortat nioqqutissanik aamma kiffartuussinermit neqeroortitsinerini allani sanaartorerunngitsuni naleqqussinnaavoq ilinniarfissanik pilersitsisinnaanermut apeqqutit ilannguttassallugit. Tamanna pisartussaassaaq suliaassanik tunniussinissamut atugassarititaasunik neqeroortitsinerini namminerni ataasiakkaani suliaqarnermut atatillugu, tak. § 17, Pisortat Pisiortortarneranni Neqerooruteqartitsinermit Maalaaruteqartarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 12. juni 2019-imeersumi.

Taamaasillunilu aalajangersagaq taanna ingerlateqqinneqartussaavoq. Tamannalu ilaatigut pisinnaavoq neqeroortitsisarnernut atortuutiniq assigiissaarinikkut, neqeroortitsisarnerni assigiinngitsuni, ilinniartunik atorfinitsitsinermit atugassarititaasunik ilanngussinikkut.

Siunnersuutip matuma ilusilersorneranut atatillugu suussusilersuisoqarpoq sakkussanik naleqquttunik arlaqartunik siunnersuummi maanna ilanngunneqanngitsunik, matuma saniatigut pilersissallugit pilersaarusiorneqartunik, puiaajaasap torluatulli kigaallasaatip annikinnerulersinniarnani, suli amerlanerusut aallartitsillutillu inuussutissarsiutinut ilinniakkaminnik naammassinnittarsinnaaqqullugit.

Tigussaasumik qulaajaanerup ersersippaa pisariaqartitsisoqarnera iliuusissanik pilersitsinerinillu tulliuuttunik, taakkua ilaat eqqarsaatigalugit inuussutissarsiutit sammiviinut aalajangersimasunut sammisuusut, nutaamillu inatsisiliornissamik pisariaqartitsiviunngitsut:

- Ilinniarfinniittarnernik periarfissaqarfiisigut allannguuteqartitsinerit, ilinniagaqartussat sungiusaammik sulinermit aallartsittarunnaarlugit, kisiannili ilinniarfimmi ilinniarnerni. Tamatuma aqqutissiuutissavaa inuusuttuaqqat amerlanerusut sungiusaammik suliffeqalernissaminut piareersartarnissaat, taamalu suliffeqarfinni sulisorissallugit piukkunnarnerulersinneqartarneri.

- Naleqqussaanerit immikkoortunut pilersaarutunik aamma ilinniarfiit illutaannik, tamakkua kigaallassaataaffiuneranni. Ullumikkut tamakkua inuussutissarsiutinut ilinniarfiit ilaanni pissutaapput.
- Qulaajaanerit kiap ilinniagassatigut – fagitigut - siunnersuineq qinnuteqartunik aamma ilinniartunik ilinniartitaanerit tunngasuni isumagisassaneraa pillugu, kiisalu siunertanut tamakkununga nukinnik atugassaqaarnissaa. Majoriaq suli orniguttarluni sultanik ingerlatsisuusariaqarpoq, inuusuttuaqqanut suli ilinniakkamik aallartitsisimangitsunut siunnersuineri, imaluunniit suli suliffeqalersimangitsunik siunnersuineri.
- Sungiusaammik sulisartunut ilitsersuisartutut suliaqartunik pikkorissartitsisarnerit suliffeqarfinnut sammititaasut siunnerfilersukkallu amerlanerusut pilersittariaqarput, ilaatigut sungiusaammik suliffeqartut taamaatitsiinnartarneri annikinnerulersikkumallugit.
- Inuussutissarsiutit sammiviinut aalajangersimasunut sammisunik suliniutit, peqqinnissaqarfimmi, isumaginnittoqarfimmi aamma sanaartornermi pisariaqartinneqarput. Ilagalugu peqqinnissaqarfimmik oqaloqateqarneq ingerlasoq naammassineqassaaq, saqqummiussassamik suliaqarnikkut, qanoq sungiusaammik suliffissat amerlanerusut naammassineqarsinnaanersut, ingerlatsivimmi tamatumani sulisussaaleqineq naapigiarumallugu.

Assigisaanik suliarineqassaaq ersarinnerusumik nalilersuineq suleqatigisartakkat naleqquttut suleqatiginerisigut, KTI-mi tiguneqartartut amerlanerulersikkumallugit, inassuteqaasiornissaaq eqqarsaatigalugu. Tamanna ilassutitut siuliani allaaserineqartumut ilinniartunik pisortat neqeroortitsisarnerini amerlanerusunik sulisitsilernissaaq aqqutissiuukkumallugu. Nalilersuineri anguniagaavoq KTI-mi ajornartorsiutit imminnut assortuuttut naapigiaaviginissaat. Tassaniippat inuusuttuaqqat amerlasuut, ilinniakkaminnik aallartitsisinnaangitsut, sungiusaammik suliffissanik amigaaqarneq pissutigalugu, ilutigisaanillu suliffiit ilinniarfissanik inuttaqanngitsunik inuttaliisinnaangitsut.

Qulaajaaneq tamanna suliarineqarsimavoq suliassaqaarfiit assigiinngitsut suleqatigiinnerisigut, Naalackersuisoqarfiit susassaqaartut kiisalu inuussutissarsiutinut ilinniarfiit, ilaatigut matuma siunnersuutip nutarterlugu malinnaatinneqarneranut atatillugu.

2.2 Pissutsit pingaaruteqartut siunnersuummi tunngaviusut

Siunnersuut imaqarpoq anguniakkamik ilinniartunut sungiusartunullu suliffissanik inuttaqanngitsunik erseqqissaanissamik. Pissutsit ukiuni kingullerni maluginiarneqartut,

kisitsisit naapertorlugit tassaapput ilinniartunut sungiusaammillu allatigut suliffissat ikiliartortut. Kisitsisit tassaapput 2012-imi 965-imiit 2014-imi 801-it aamma 732-it 2018-imi.

Ataatsimut ilinniartunut sungiusaammillu sulisunut sungiusaammik inissat 732-it ilinniartutut akissarsiallit pineqarput. Taakkua saniatigut ilanngunneqassapput sungiusaammik suliffissat 94-it peqqissaanermut ikiortitit aamma isumaginninnermi ikiortitit pisortat ingerlatsiviini, Kalaallit Nunaanni kisitsisinik naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataanni ilaanngitsut, ilinniagaqarnersiuteqartaramik. Taakkua ikileriarsimapput 2013-imi 143-imiit 2018-imi 94-
inut. Taamaasilluni ataatsimut ilinniartut aamma sungiusartut suliffissaat agguaqatigiissillugit 2018-imi 826-iupput.

Pisortat oqartussaasuini, pisortat suliffeqarfiutaanni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni imaluunniit pisortat oqartussaasuinit allanit pigineqartuni kiisalu suliffeqarfinni namminersortuni lærlingit sungiusaammillu sulisut tulliuttutut agguataarsimasut nalilerneqarpoq. Kisitsisit pissarsiarineqarsinnaasut kingullerpaat takutippaat lærlingit sungiusaammillu sulisut 55 procentii suliffeqarfinni namminersortuniittut, 25 procentii pisortat suliffeqarfiutaanniillutik 20 procentiilu pisortat oqartussaasuiniillutik. Taamaasilluni nalilerneqarpoq december 2018-imi suliffeqarfinni namminersortuni 277-inik lærlingeqartoq sungiusaammillu sulisoqarluni, 173-it pisortat suliffeqarfiutaanniillutik kiisalu 232-t (138 + 94) pisortat oqartussaasuiniillutik.

Peqatigisaanillu 2018-imi inuussutissarsiutinut ilinniartutut 1.085-it ilinniakkaminnik ingerlatsipput, unitsitsiinnartartut 50%-t missigalugit. Ilanngullugulu nalilerneqarpoq 2011-imi lærlingit sungiusaammillu sulisut suli amerlanerusut, taamanikkut inuussutissarsiutinut ilinniartutut ilinniakkaminnik ingerlatsisut 1.302-ullutik amerlanersaammata. Inuussutissarsiutinulli ilinniartitaanerit tamarmiunngillat lærlingiusimanissamik imaluunniit sungiusaammik sulinissamik piomasqaateqartut. Tamatuma saniatigut inuussutissarsiutinut ilinniartutut assigiinngitsuni lærlingit aamma sungiusaammik suliffissatut piffissat sivisussusaat assigiinngillat. Tabeli 1-imi piffissami 2012-imiit 2018-imut lærlingit sungiusartullu suliaqarfinnut agguallugit amerlassusaat takutitassiarineqarpoq.

Tabeli 1: Inuussutissarsiutinut ilinniarfinni lærlingit sungiusaammillu sulisut inuussutissarsiutinut agguaallugit agguaqatigiissillugu amerlassusaat

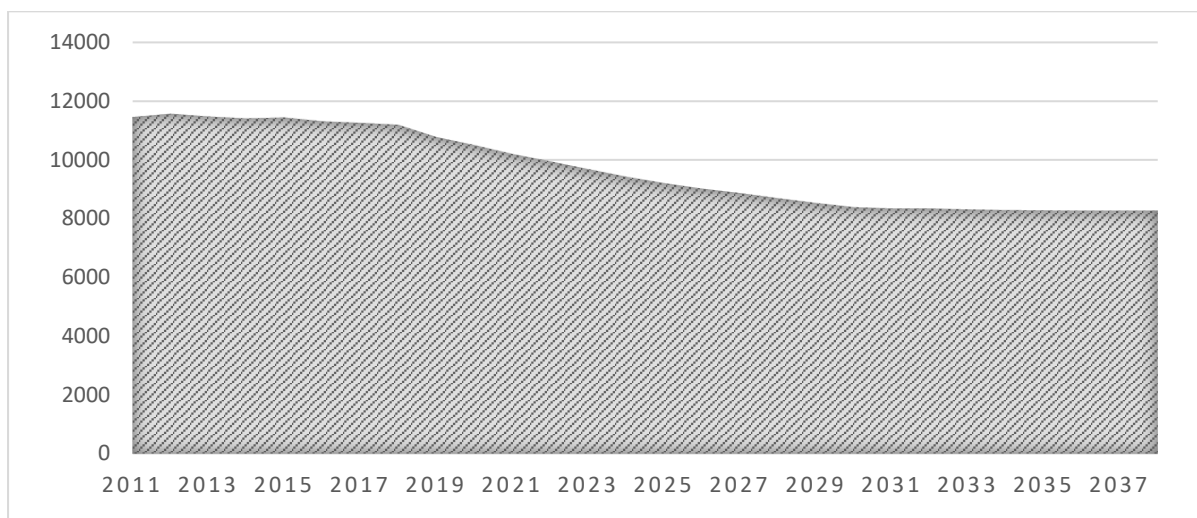
Inuussutissarsiut	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sanaartorneq	227	204	183	182	198	194	205
Niuerneq	235	217	189	172	158	162	162
Pisortani allaffissornerq sullissinerlu	177	166	158	152	156	150	135
Assartuineq	144	128	111	103	102	106	92
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	11	14	15	20	23	27	30
Sullissinermik inuussutissarsiutit sinneri	37	30	36	29	25	26	27
Nukissiuutit imeqarnerlu	15	17	18	16	15	16	22
Niuertarfinni sullissineq	53	50	44	38	26	27	30
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	30	29	28	27	19	25	16
Suliffissuaqarneq	15	13	14	13	14	15	9
Aatsitassanik qalluineq	7	6	6	4	3	3	4
Katillugit	950	871	801	756	739	751	732

Oqaasertaliussat: Naatsorsueqqissaartarfiup lærlinginut taamaallaat piffissamut 2012-2018-imut kisitsisaatigivai. Malugiuk inuussutissarsiutini taamaallaat sulisitsisut innersuussutigineqarmata, ilinniakkap sammivianut assersuunneqarsinnaanani. Assersuutigalugu niuernermik ilinniartooq sanaartornermik inuussutissarsiummi ilinniarfissarsisimasinnaavoq.

Lærlingit ikileriarsimanerat inuussutissarsiutinut ilinniarnermik aallartitsinissamik soqutiginninnerup annertunerujussuata akerleraa, takuuk tabeli 2.

Peqatigisaanilli innuttaasut ukioqqortussutsinut agguataarnerisa ineriartornerat qissimigaarlugu ineriartorneq isiginiarneqassaaq, tak. titartagaq 1 ataaniittoq, tamatumani inuusuttut 17-it 29-illu akornanni ukiullit tamarmiusut piffissami 2011-miit 2018-imut ikilerialaarsimmata, ukiorlu 2030 tikillugu malunnaateqartumik ikileriarnissaat naatsorsuutigineqarluni. Peqatigisaanillu suliffeqarfiit ilinniarsimasunik sulisussarsiornerminni annertuunik unammilligassaqarput. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut ilaasortamik akornanni 2018-imi ukiakkut misissuinerisa takutippaat piffissami tamatumani suliffeqarfinni sulisut ilinniarsimasut 713-it amigaatigineqartut.

Titartagaq 1: Inuiaqatigiit 17-iniit 29-nut ukiullit agguataarnerisa ineriartornerat (2011-2038)

Ukioqatigiiaani sapinngisamik amerlanersaasa inuussutissarsiutinut piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqalernissaasa ilinniakkaminnillu naammassinninnissaasa pingaaruteqarnerat titartakkap peqatigisaanik takutippaa. Taamaasilluni tamatumunnga kigaallatsitsisuusinnaasut peersinniarnissaat annertuumik pisariaqartinneqarpoq, ilaatigut inuussutissarsiutinut ilinniartuullu, ilanngullugit sungiusaammik suliffissat ilinniartuullu inissiat amigaataanerat.

Tabeli 2-mi takuneqarsinnaavoq 2018-imi qinnuteqartut 2.894-it tunuliaqutaralugit ilinniartut 959-it inuussutissarsiutinut ilinniagaqalersimasut. Taamaanneratigut qinnuteqartut 1.311-t piunasaqaatitalimmik tiguneqanngillat 624-llu piunasaqaatitalimmik tiguneqartut ilinniakkamik aallartitsinngillat. Kisitsisinik taakkuninnga nalilersuineri eqqaamaneqassaaq qinnuteqartut 2.894-iummata inuit 2.894-t qinnuteqarsimanngimmata, inuk qinnuteqartoq ataaseq ilinniakkanut arlalinnut tiguneqarnissamik qinnuteqarajuttarmat.

Sooq tiguneqarsimannginnermut siullertut arlalinnik pissuteqarsinnaavoq, aappaattullu apeqqutigineqarsinnaalluni tiguneqartut sooq aallartissimannginnersut. Ajornartorsiutit tamakku inuussutissarsiutinut ilinniartuullu tiguneqartut amerlinissaannut kigaallatsitsisutut nalinginnaasumik innersuussutigineqartarput.

Tabeli 2: 2018-imi inuussutissarsiutinut ilinniarfinnut qinnuteqartut amerlassusaat, tiguneqartut amerlassusaat kiisalu inuussutissarsiutinut ilinniakkamik aallartitsisut amerlassusaat.

Inuussutissarsiutinut ilinniarfik	Qinnuteqaatit amerlassusaat Inuit arlalinnik qinnuteqaateqarsimasinnaapput.	Tiguneqartut amerlassusaat Inuit ilinniakkanut arlalinnut ataatsikkut tiguneqarsimasinnaapput.	Inuit qassit aallartippat.
Perorsaanermik Ilinniarfik (PI/SPS)	348	113	90
Teknikimik Ilinniarfik (KTI)	552	461	119
Imarsiornermik Ilinniarfik (II)	380	72	72
Niuernermik Ilinniarfik (NI-Nuuk)	591	444	296
Peqqissaanermik Ilinniarfik (PI)	430	184	136
Food College Greenland (INUILI)	208	72	72
Campus Kujalleq (CAK)	385	237	174
<i>Katillugit</i>	<i>2.894</i>	<i>1.583</i>	<i>959</i>

Paasissutissanik pissarsiffik: Inuussutissarsiutinut ilinniarfiit 2019

Oqaasertaliussat: Kisitsisit ”inuit qassit aallartippat”-mut tunngassuteqartut Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataannit allaanerupput. Inuussutissarsiutinut ilinniarfiit ilinniarnermik aallartissimasut, ingerlaqqiffiusut ilanngullugit, tamaasa nalunaarutigisimammagit, tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq. Inuussutissarsiutinut ilinniarfiit taamaallaat 80 procentiisa missingisa ilinniakkamik aallartitsinnani lærlingitut imaluunniit sungiusaammik suliffissatut ilinniarfissaqareernissaq piumasaqaatigisarpaat. Inuussutissarsiutinut ilinniarfimmi piumasaqaatitalimmik tiguneqarnermi piumasaqaataavoq inuit inuussutissarsiutinut ilinniakkamik aallartitsigatik lærlingitut imaluunniit sungiusaammik sulisussatut isumaqatigiissuteqarsimanissaat piumasaqaataavoq.

Naalackersuisut Ilinniartitaanermut pilersaarutit II 2017-imi inuussutissarsiutinut ilinniarfinni lærlingitut sungiusaammillu suliffissatut 2017-imi inissat 930-inngorlugit amerleriarnissaat aalajangersimasumik anguniagassanngorlugit aalajangersarpaat. Taamaasilluni anguniakkat pissutsillu piviusut 2018-imi lærlinginut 732-iinnarnut inissaqarfiusut suli imminnut ungasipput. Tamatumunnga piviusut arlallit pissutaasinnaapput.

Suliffeqarfiit pisortallu oqartussaasuisa lærlinginik sungiusaammillu sulisunik atorfinitsitsinerminni inuiaqatigiinnut akisussaananeratt pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip suliarineranut atatillugu, naalackersuisoqarfiit pingasut (ASN, AN & IKIN)

ataatsimoorlutik apersuilluni immersugassamik suliaqarsimapput, nunatsinni inuussutissarsiutininut ilinniarfinnut arfineq marluusunut akineqartussanngorlugu nassiussuunneqarsimasumik.

Inuussutissarsiutininut ilinniarfinni inuussuttut amerlanerusut tigunissaannut piviusumik kigaallatsitsisut qulaajaaffiginissaat apersuilluni immersugassakkut siunertaavoq. Tamatuma saniatigut inuussutissarsiutininut ilinniarfiit aningaasartuutininik nalilersueqqissaarnermut ingerlanneqartumut atatillugu ukioq manna siusinnerusukkut qinnuteqaatit qassiuneri, ilinniartut tigutittut aamma lærlinget aallartittut pillugitpaasissutissanik nalunaaruteqarput, tamannami siunnersuummut atatillugu aamma attuumassuteqarmat.

Inuussutissarsiutininut ilinniarfiit paarlakaattumik ilinniakkani 58-ini unammilligassat pillugit utimut nalunaaruteqarsimapput. Akissutaasa takutippaat ajornartorsiutit sorpassuarnik akoqartut, suliniutikkut ataasiinnaasukkut qaangerneqarsinnaanatik, suliniutilli arlallit, imminnut akornaminni pinngitsoorneqarsinnaanngitsut pisariaqartinneqartut.

Inuussutissarsiutininut ilinniarfiit paarlakaattumik ilinniartitsissutiminnut ataasiakkaanut tamanut ilinniartuninik amerlanerusuninik tigusinissaminnut atatillugu suut annerpaamik killiliisutut pissutaanersut nalilersorsimavaat. Takussutissiaq 3-imi ilinniarfiit naliliinerat malillugu inuussutissarsiutininut ilinnialernissamut akuerineqartut amerlanerulernissaannut killiliisunut pissutaasut annertunerpaat, takutinneqarput. Ilinniagassat neqeroorutigineqartumut ataatsimut ilinnialernissamut akuerineqartut amerlanerulernissaannut killiliisunut pissutaasut annersaat pingasut inuussutissarsiutininut ilinniarfiit ataasiakkaat tamarnik immikkut allappaat. Ilinniagassanut arfineq marluusunut pissutaasut sisamat taaneqarput.. Kisitsisit takutippaat pissutaasut pingaarnerit imminnut naleqqiullutik qanoq agguataarsimanersut, taakkunatigut takuneqarsinnaalluni ajornartorsiut sorpassuarnik akoqartoq, arlalinnullu sammititamik suliniuteqarnissap pisariaqartinneqarnera erseqqissarneqarluni.

Inuussutissarsiutininut ilinniarfiit malillugit inuussutissarsiutininut ilinniartitaanernut ilinniartuninik amerlanerusuninik tigusinissaanissaminnut pissutaasut pingaarnerit pingasut ukuupput:

- Ilinniartunut inissat amigaataanerat (ilinniartitaanerit 50-it)
- Ilinniarfimmi inissat amigaataanerat (ilinniartitaanerit 32-t)
- Ilinniartuuffissaaleqineq (ilinniartitaanerit 26-t)

Tabeli 3: Inuussutissarsiutinut ilinniarfinni killilimmik tiguisarnermut pissutaasut pingaarnerit (ilinniartitaanernut ataasiakkaanut tamanut inuussutissarsiutinut ilinniarfinnut ataasiakkaanut agguallugit pissutaasut annerit pingasut kisinneqarput)

Inuussutissarsiutinut ilinniarfik	Ilinniartitaanernut ataasiakkaanut tamanut amerlanerusunik tigusinissamut killiliisut annerit pingasut taaneqarput.							
	Ilinniarfissat	Ilinniarfi mmi inissat	Ilinniar tunut inissat	Meeralin nut inissat	Ilinniartit sisussarsi orneq	Qinnuteqartut qassiuneri	Sumi inissisi maneq	Allat
Niuernermik Ilinniarfik (NI-Nuuk)	0	11	11	0	0	2	0	9
Food College Greenland (INUILI)	1	12	12	0	4	5	2	0
Campus Kujalleq (CAK)	1	0	4	4	3	3	0	6
Imarsionermik Ilinniarfik (II)	1	1	1	0	0	1	0	0
Teknikimik Ilinniarfik (KTI)	16	6	11	0	10	0	0	0
Peqqissaanermik Ilinniarfik (PI)	7	0	7	7	0	0	0	0
Perorsaanermik Ilinniarfik (PI/SPS)	0	2	4	4	3	2	3	5
<i>Ilinniartitaanerit qaaasiuneri pissutsinik ajornartorsiuteqartut</i>	<i>26</i>	<i>32</i>	<i>50</i>	<i>15</i>	<i>20</i>	<i>13</i>	<i>5</i>	<i>20</i>

Paasissutissanik pissarsiffik: 2019-imi upernaakkut apersuilluni immersugassakkut inuussutissarsiutinut ilinniarfiit tamarmik aperineqarput ilinniartitaanernut assigiinngitsunut tigusinissamut killiliisut pingaarnerpaat pingasut nalilersoqqullugit. Tabelimi qulaaniittumi pissutaasut annerit pingasut ilinniartitaanernut ataasiakkaanut atuunnersut immikkoortinneqanngillat. Akerlianilli pissutaasoq aalajangersimasoq ilinniartitaanernut pissutaasut annerit pingasut ilagippassuk, ilanngullugu naatsorsuunneqartarpoq.

Apersuilluni immersugassaq aallaavigalugu ilinniartitaanernit 58-iusunit 39-t akippit, ilinniartitaanerit lærlingit amerlanerusut *tiguneqarsinnaassanngitsut*.

Tamatunngaa pingaarnertut pissutaasut taaneqartut ukuupput:

- illoqarfimmi inuussutissarsiutinut ilinniarfiup sumiiffigisaani ilinniartunut inissat inissiallu amigaataanerit (ilinniartitaanerit 15-iusunit).
- ilinniartuuffissaaleqineq (ilinniartitaanerit 14-iusunit)
- amerlanerusunik tigusinissamut ilinniarfiup illuutaani inissaaleqineq (ilinniartitaanerit 13-iusunit)

Pissutsit allat, akissutini tikkuunneqartut ukuupput:

- ilinniartitsisoqarnermut atatillugu atorfinitsitsiniarnermi ajornartorsiutit,
- sulisunut inissiat meeqperivinnilu inissat amigaataanerit, kingulleq aamma lærlingit ilinniarfimmiiinnerisa nalaanni lærlingit atuuppoq
- ilinniartitaanernut ataasiakkaanut qinnuteqartut piginnaasallit amigaataanerit.

Tamanna isumaqarpoq, ilinniartitaanerni taakkunani lærlingit amerlanerusut tiguneqarsinnaassappata, lærlinginut inissat saniatigut unammilligassanut qulaani taaneqartunut sammititamik suliniuteqartoqartariaqartoq.

Peqatigisaanillu ilinniartitaanerni 19-ini lærlingit amerlanerusut tiguneqarsinnaassapput pissutsinik killiliisunik qulaani taaneqartunik atugaqarfiunatik.

2.3 Ilinniartitaanernut ataasiakkaanut immikkut

Peqqissaanermik Ilinniarfik ilinniartitaanernik arfineq marlunnik neqerooruteqarpoq, apeqqutinullu akilluni ullumikkut peqqinnissaqarfiup iluani lærlinginut imaluunniit sungiusaammik suliffinnut amerlanerusunut inissaqartitsisoqanngitsoq. Tamatumani peqqinnissaqarfimmi sungiusaammik sulisunut siunnersortit ilinniarsimasut amigaataanerat innersuussutigineqarpoq.

Peqqissaanermik Ilinniarfik (PI) akivoq ilinniartunik amerlanerusunik tigusinissamut unammilligassat annerpaartarigaat lærlingitut sungiusaammillu sulinissamut suliffissat amigaataanerat. Siusinnerusukkut taaneqareersutut peqqinnissaqarfiup suliffissanik taakkuninnga pilersitsisinaanera nalorninartoqarpoq. Ullumikkut peqqinnissaqarfimmi taartaagallartut amerlaqisut atorneqartarmata, sungiusaammik suliffissaqartitsinissamut suliamut atatillugu piumasaqaatit eqqortinneqarsinnaanerata qularnaateqarpoq. Tamatumani saniatigut peqqissaanermut ikiortitit lærlingitut imaluunniit sungiusaammik suliffinnik amerlanerusunut inissaqartitsinissamut napparsimasut tunngavigineqartussat amerlassusaat naammangillat. Taamaasilluni lærlinginik imaluunniit sungiusaammik sulisunik tiguisinnaassagaanni sungiusaammik sulisunut siunnersortit piginnaasallit sulisullu ilinniarsimasut pigineqartariaqarput. Peqqinnissaqarfimmi taartaagallartut suliamik taassuminnga tiguisinnaanngillat, taamaattumik tiguisinnaasat amerlinissaat siunertaralugu piumasaqaatit pisariaqartinneqartut qulakkeerneqassappata, annertunerusumik suliniuteqarnissaq pisariaqartinneqarpoq.

INULI-mi igasutut ilinniartitaanermi amerlanerusunik tigusinissamut lærlinginut sungiusaammillu sulisunut inissaqartitsinnginneq unammilligassat annersaraat. Nunatsinni tamarmi suliffiit ikittuinnaat ilinniartitaanermi lærlinginik imaluunniit sungiusaammik sulisunik tigusinissamut akuerineqarsinnaasut ikittuinnaanerisigut tamanna killilerneqarpoq.

Teknikimik Ilinniarfimmi (KTI) ilinniartitaanernut 16-inut ajornartorsiut immikkut ittuuvoq:

- KTI nalinginnaasumik akivoq ilinniartunik amerlanerusunik tigusinissamut sungiusaammik suliffissat amigaataanerat unammilligassat annerpaartarigaat imaluunniit annerpaat tulleralugu.
- KTI 2018-imi qinnuteqartunut 461-inut piumasaqaatitalimmik tiguisinerminik nalunaaruteqarsimalluni akivoq. Taakkunanga 119-it sungiusaammik suliffissarsinissartik iluatsissimavaat, ilinniakkaminnillu aallartitsillutik, tiguneqartulli ilinniartut 342-t iluatsisimannngillat aallartinngitsoorlutillu.

- Piffissamilu taamaaqataani suliffeqarfiit KTI-p suliassaqarfiinut tunngasut nalunaarsimapput, suliffeqarfinni ilinniarfissatut inissat amerlaqisut inuttalerneqarsimanngitsut. Oqaatigineqartutut lærlingit imaluunniit sungiusaammik sulisutut inissat KTI-p siusinnerusukkut naatsorsorsimasai malillugit ilinniartutut inissat 318-it ullumikkut inuttaqartinneqangillat.

Matumani sungiusaammik suliffissat amigaataanerat kisimi unammilligassaarpasinngilaq, kisiannili aamma qinnuteqartut sungiusaammillu suliffissat imminnut nassaarinissaat aamma unammilligassaalluni. Sulisitsisunik qaninnerusumik oqaloqateqarnissaq pisariaqartinneqarpoq, paasiniarlugu taamatut paasisaqarneq ilisarisinnaaneraat, ajornartorsiutillu immiut akerlilipajaartup aaqiivinnissaanut qanoq pitsaanerpaamik iliuuseqartoqarsinnaanersoq. KTI-p nalilerpaa ukiumut lærlingit 268-it qaavatigut tiguneqarsinnaassasut, taakkunannga Sisimiuni 132-t Nuummilu 136-t. Nuummili nammineq tigusinissamut ilinniartunut inissaaleqititsisoqarpoq, taamaattumik amerleriaatsinut Nuummi najugallit namminneq ineqareersut ilinniartitaanernik aallartitsisuunissaat piunasaqaataajumaarpoq.

Naggataagullu Imarsiornermik Ilinniarfik (II), Campus Kujalleq (CAK) kiisalu Perorsaanermik Ilinniarfik (PI/SPS) utimut nalunaarput, Inuussutissarsiutigalugu Aalisarnermut tunngaviusumik ilinniartitaanermi, TNI-imik tunngaviusumik ilinniartitaaneri kiisalu Ilulissani Isumaginninnermut ikiortitit ilinniartitaanermi atuaqatigiinnik qaavatigut pilersitsinikkut ilinniarnissamik qinnuteqartut 60 tikillugit amerlassusillit qaavatigut tiguneqarsinnaassasut.

2.4 Sulisoqarnermut tunngasortai

Apersuilluni immersugassatigut misissuinerup takutippaa inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni ilinniartunik amerlanerusunik tigusinissamut atatillugu lærlinginut sungiusaammillu sulisunut inissanik amigaateqarneq pingaaruteqartumik aalajangiisuusoq. Tamannali kigaallatitsisutuaanngilaq taamaattumillu pissutaasunut allanut killileeqataasunut atatillugu isiginiarneqartussaalluni, soorlu ilinniartunut inissanik amigaateqarneq, ilinniarfinni inissanik amigaateqarneq, ilinniartitaanernut ilinniartitsisussarsiornermi unammilligassat assigisaanik isiginiarneqartariaqarlutik.

Ilinniartitaanermut pilersaarut II 2018-imi 2020-imut anguniagaavoq lærlinginut sungiusaammillu sulisunut 960-inut 2024-milu 1.011-nut inissaqartitsisoqarnissaa. Kisitsisinut kingullerpaanut december 2018-imeersunut naleqqiullugu, taamaanneratigut 2020-mut anguniakkat angunissaannut lærlinginut sungiusaammillu sulisunut inissat 268-it amigaatigineqarput, 2024-mullu anguniakkat angunissaannut inissat 311-t amigaatigineqarlutik.

Piumaneqarnerujussua inuussutissarsiutinut ilinniakkanut tiguneqarnissamik qinnuteqartut amerlassusaannit ersersinneqartoq, amerlanerusut aallartittarnissaannut annertuumik periarfissaqarnerannik takutitsisuuvoq. Aammattaaq sulisitsisut lærlingitut sungiusaammillu suliffinnik neqerooruteqartarnerat erseqqinnerulersinneqassaaq amerlanerusut nunalu tamakkerlugu qinnuteqarsinnaanerit qulakkeerniarlugu. Tamanna pisariaqartitamik inuiaqatigiinnut akisussaaffiuvoq pingaaruteqartumik nukittorsaavigineqartariaqartoq, taamaasilluni nunatsinni siunissami sulisinnaasut suliffeqarfiit piginnaasalinnik sulisoqarnissamik ujartuinerat eqqortissinnaassammassuk. Suliassaq taanna ataatsimoorluni kivinnekqanngippat, inuusuttut lærlingitut imaluunniit sungiusaammik suliffittut inissamik nassaaruminaatsitsisut ilinniarsimanngitsutut suliffinnut qinnuteqartalernissaat, suliffeqalinnginnissaat pisortanilluunniit pilersugaalernissaat aarlerinartorsiutigineqalissaaq. Inuiaqatigiit imminut napatissinnaasumik ineriartorneranni lærlinginik sungiusaammillu sulisunik atorfinitsitsisarnerup siuarsarnera inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut pitsaasumik aningaasaliineruvoq.

Naatsorsueqqissaartarfiup 18-29-nik ukiullit suliffeqanngitsut 2017-imi qaammammut agguaqatigiissillugit inunnut 614-inut naatsorsorpari. Ukioqatigiinnut taakkununga inuit 3.527-t sulisinnaasut avataanniippat, inuillu 2.431-t ilinniakkamik ingerlataqartut nalunaarsorsimallutik. Tamanna isumaqarpoq 2017-imi inuit 1.710 missaat suliffeqanngitsuusut, imaluunniit sulisinnaasut avataanniittut imaluunniit ilinniakkamik ingerlataqaratik. Tabeli 4 ataaniittoq takuuk.

Tabeli 4: Inuit 18-29-nik ukiullit 2017-imi suliffeqanngitsut, imaluunniit sulisinnaasut avataanniittut, ilinniakkamillu ingerlataqanngitsut amerlassusaat

Inuit 18-29-nik ukiullit amerlassusaat	Amerlassusit
Suliffeqanngitsut amerlassusaat	614
Inuit sulisinnaasut avataanniittut ilinniakkamik ingerlataqartunik 2.432-usunik ilanngarlugit	1.096
Suliffeqanngitsut imaluunniit sulisinnaasut avataanniittut ilinniakkamillu ingerlataqanngitsut	1.710

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik.

Eqimattat sulisinnaasut avataanniittut tassaapput inuit, suliffeqarnissamik neqerooruteqanngitsut, assersuutigalugu ilinniakkamik ingerlataqaramik, sivirusumik napparsimagamik, tulluarsaqatigiit 2-miikkamik 3-miillutilluunniit imaluunniit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqaramik.

Inuit tamarmik sulisinnaasut avataanniittut aamma ilinniakkamik ingerlataqanngitsut ilinniagaqarsinnaanerit imaluunniit tamatuminnga kissaateqarnerat ilimagineqarsinnaanngilaq. Inuit ilinniakkamik aallutaqarsinnaannginnerat sulisinnaasut

avataaniinnerannut pissutaasinnaavoq. Tamatuma saniatigut pingaartumik inuusuttut akornanni arlaqassapput ukioq ataaseq atuannigiffeqarallartut, imaluunniit kaasarfimmiussarsisartut angajoqqaaminnilu najugaqarlutik. Tamatigut ilinniakkamik ingerlataqanngitsut imaluunniit suliffeqanngitsut arlaqartuartussaapput, sulisinnaasut avataaniittuarlutik ilinniakkamillu ingerlataqaratik. Taamaakkaluartorli taakku ikinnerpaatinnissaat anguniagaajuassaaq.

Suliffeqanngitsut amerlaqisut inuusuttullu suliffeqaratilluunniit ilinniakkamik ingerlataqanngitsut amerlaqisut saniatigut, lærlinginningsinnaasut imaluunniit sungiusaammik sulisinnaasut, ullumikkullu ilinniarsimannigitsutut suliaqartut amerlangaatsiarput. 2017-imi 18-29-nik ukiullit pingaarnertut suliffeqartut qaammammut agguaqatigiissillugu 5.589-it missaanniipput, taakkunanga 54 procentiisa meeqqat atuarfiat qaffasinnerpaatut ilinniakkatut naammassisimallugu. Piffissap ingerlanerani taakku ilaat amerlanerujartortut ilinniagaqarumaarput, tamannali naammannigilaq. 20-24-inik ukiullit 70 procentii 2017-imi ilinniarsimasuunngillat, sulisullu 25-29-nik ukiullit 53 procentii sulii ilinniarsimasuunatik. Taamaasilluni 18-29-nik ukiulinni ilinniarsimannigitsutut sulisut 3.000-ini amerlanerupput, inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut tiguneqarsinnaalluartut.

Ilinniarsimannigitsut amerlaqisut, suliffeqanngitsut amerlaqisut kiisalu inuusuttut suliffeqaratilluunniit ilinniakkamik ingerlataqanngitsut amerlaqisut, Kalaallit Nunaata aqagussamut siunissamullu sulisunik ilinniarsimasunik naammattunik peqarnissaata qulakkeernissaanut pisortat namminersortullu sulisitsisuisa tamarmiusut killissaliussat naammaginartut iluini sapinngisamik annerpaamik tapertaanissamut pisussaaffilernissaat siunnersuut iluaqutigissavaat. Sammivimmik nutaamik ataqatigiissaagaanerusumillu Naalakkersuisut naalakkersuisoqarfiit akimorlugit suliniuteqarnissamut aalajangersagarisaannut siunnersuut suliniutit siullersaraat, taakku suliffeqarfiit piumasaannut naleqqiullugu sulisinnaasut piginnaasaasa qaffannissaannut tapertaasussaammata.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneri

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisa nalilersornera annertuumik nalorninartortaqqarpoq, aalajangersimasumik sunniutaasut arlaqarnerat eqqarsaatigalugu. Sulisitsisut sungiusaammillu suliffissarsiortut pissusilersuutaannik sunniiniartoqartussaavoq, tamatumani sunniutaat siulittoruminaallutik qanorlu annertutiginissaat nalileruminaallutik. Peqatigisaanillu inuussutissarsiutinut ilinniakkanut inuusuttunik tiguisarneq inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut qanoq inissisimanerannit, suliffeqarfinnut aalajangersimasunut nunallu immikkoortuini pissutsinit, ilinniagarisinnaasanit allanit kiisalu ilinniarfissat amigaatiginerannit kigaallaqutaasunit allanit, aamma qulaani allaaserineqartunit sunnerneqartarpoq.

Taamaattoq siunnersuut ilaatigut allaffissornermut, periutsinik pilersitsinermut kiisalu allanngutsaaliuinermit aalajangersimasunik aningaasartuuteqarfiusussaavoq. Siunnersuutikkut aningaasartuutaaneruset allat suliaasaqarfimmit nalinginnaasumik ingerlatsinermut ilaassapput, ilanngullugit pingaartumik ilinniartunut ilinniarnersiutinut kiisalu inuussutissarsiutinut ilinniarnernut ilinniaqatigiit amerlinerannut aningaasaliissutit, taakku konto 40-p ataani kontoni pineqartuni ukiumoortumik naleqqussarneqartartussaallutik.

Tamakku puigornagit ataani naatsorsuinerit isiginiarneqassapput, tamatumunngalu atatillugu aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip 2020-p suliarineranut atatillugu sinaakkusiussanik takutitsisuullutik.

Siunnersuut naatsorsuutigineqarpoq aningaasartuuteqarnermik isertitaqarnermillu kinguneqassasoq. Ungasinnerusumut isigaluni inuiaqatigiinnut iluaqutissartarai suliffeqartut amerlinerat, ilinniakkat qaffariarnerat kiisalu tunisassiornerulerneq siunnersuummut ilanngullugit naatsorsorneqanngillat. Nalinginnaasumimmi imaattarmat iluanaarutit aningaasartuuteqarnerup kingorna aatsaat iluaqutigineqalersinnaasarlutik. Lærlinginik sungiusaammillu sulisunik atorfinitsitsinermut pisortat aningaasartuutaat ingerlatsivinnut pineqartunut maanna akuersissutit iluini pisariillisaanikkullu akilerneqarsinnaassasut isumaqartoqarpoq.

2020-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutip piviusunngortinneranut aningaasartuutit ilanngaaseriikkat piffissamut 2010-2014-mut agguaallugit 45,05 mio. kr.-iussapput. Ukiunut ataasiakkaanut agguaanneri tabeli 5-imi takuneqarsinnaavoq. Aningaasat konto pingarneq 20.11.70 ”Suliniutinut nutaanut pissamaatit”-nut immikkoortinneqarput”.

Tabeli 5: Aningaasat konto pingarneq 20.11.70-mut missingersuutigineqartut Suliniutinut nutaanut pissamaatit

AIS2020	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Aningaasartuutit ilanngaaseriikkat mio. kr.-inngorlugit</i>	1,25	7,35	9,85	12,15	14,45

Aatsitassanut Suliffeqarnermillu Naalakkersuisoqarfimmi ingerlatsinermut allanullu siunnersuutip aningaasartuutaanerunissaa aalajangersimasumik naatsorsuutigineqarpoq. Siunertamut tamatumunnga ukiumut aningaasartuutit 800.000 kr.-iussasut missingersuutigineqarpoq.

Siunnersuutip piviusunngortinneranut atatillugu www.suli.gl-ip naleqqussarneranut atatillugu aamma aningaasartuuteqartoqartussaavoq, taamaasilluni qarasaasiakkut nittartakkap sulisitsisut aamma ilinniagaqartut nalunaarutaat suliarisinnaassammagit. Tamatuma saniatigut

paasisitsiniaanermut atortussanik annertuunik suliarinninnissamut paasisitsiniaanissamullu pisariaqartitsisoqartussaavoq. Siunertamut qulaani taaneqartumut 2020-mut aningaasartuutissat 450.000 kr.-iusut ilanngullugit naatsorsorneqarallarput, taakku konto pingaarneq 67.02.06-imut ”Kalaallit Nunaat tamakkerlugu suliffissanut nittartagaq”-mut immikkoortinneqarput. Aningaasat taakku suliassaqarfimmi illuatungeriinnit suli pitsaanerulersinneqassapput. Taamaattumik siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaata pingajussaaneerneqarnissaatalu tungaanut atugassiissutit tulluarsarneqaratarsinnaapput.

Assigisaanillu siunnersuutip atuutilersinneranut atatillugu inuussutissarsiutinullu ilinniarfinni ingerlatat tamatumunnga attuumassuteqartut amerleriarnernannut atatillugu ilinniartitaanermik suliassaqarfimmi aningaasartuutit amerleriarnernannik kinguneqassaaq. Aningaasartuutit taakku ukiumoortumik aningaasanut inatsisini ingerlatanit aalajangigaasumik akuersissutinut nalinginnaasunut aalajangersimasumik piviusunnngortinneqartassapput. Piffissami matumanerpiaq aningaasartuutit taakku kontonut pingaarnernut aalajangersimasunut qanoq agguataarnissaat qularnaatsumik nalilersorneqarsinnaanngikkallarpoq. Ataatsimut isigalugu sunniutaa qulaani tabeli 5-imi aningaasartuutinit ilanngaasariikkanit matussuserneqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuutip ilinniartut inaannik pisariaqartitsineq tamarmiuserneq sunnertussaavaa, taamaasillunilu ilinniartut inaannik sanaartornissamut pilersaarutit sunnertussaallugit. Taamatut sunniuteqarnissaa ilanngullugu naatsorsorneqanngilaq, qularnaqutit annertuallaarmata.

Siunnersuut nalilerneqarpoq ungasinnerusumut isigaluni aningaasaqarnikkut ineriartornermut nalinginnaasumik pitsaasumik sunniuteqassasoq. Tamatumunnga pissutaavoq qaffasinnerusumik ilinniagaqartalerneq siunissami sulisinnaasut avataaneersut ilaatigut inangerneqartalernissaat naatsorsuutigineqarmat, ilaatigullu ilinniakkat qaffasissusaat nalinginnaasumik qaffanneqassammat. Siunissamut ungasinnerusumut isigaluni sunniutit tamakku pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutaannik naliliinermi qulaani taaneqartumi ilanngullugit suliarineqanngillat.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerit

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerinik nalilersuineq Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, kommunit, SIK-p kiisalu Sulisitsisut akornanni suliarineqarpoq tulluarsarneqarlunilu.

Tulliuttumi siunnersuutip inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneri eqqartorneqassapput.

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasartuutit qaffannerannik aningaasartuuteqarnerannillu nalinginnaasumik kinguneqassanngitsoq nalilerneqarpoq. Siunnersuummi piumassuseqalersitsisutut ilanngunneqartut nalinginnaasumik nammineq piumassutsimik ilaaffigineqartussaanut tamatumunnga pissutaavoq. Ungasinnerusumut isigaluni amerlanerusunik lærlingeqarneq sungiusaammillu sulisoqarneq suliffeqarfinnut aningaasaqarnikkut iluaqutaassaaq.

Siunnersuut peqatigalugu Naalakkersuisut qarasaasiakkut sulisussarsiortarfiannut nammineerluni nalunaaruteqarnermut aaqqissuussineq eqqunneqassaaq. Taamaasilluni pisortat suliffeqarfiutaasa aamma namminersortut suliffeqarfiutaasa siunnersuummut qanoq annertutigisumik ilaatitaanerminnik naliliinissamut pissutsit attuumassuteqartut nammineerlutik nalunaarutigisussaavaat. Pisortat suliffeqarfiutaannut aamma namminersortut suliffeqarfiutaannut pissutsinik taaneqartunik nammineerluni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik siunnersuutip toqqaannartumik malitsigivaa, taamaattumillu Naalakkersuisut tamatumunnga aalajangiinissaat allatigulluunniit oqartussatut suliarinninnissaat piumasaqaataanani. Siunnersuut malillugu pisussaaffiit malinneqarnerat, ilanngullugu siunnersuut malillugu nammineerluni nalunaaruteqarnissamut aaqqissuussineq Naalakkersuisut nakkutigissavaat nakkutilliisassallutillu.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kinguneri

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqassanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq. Siunnersuut inuit peqqissusaannut pitsaasumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, ilaatigut suliniutit inuiaqatigiinnut attuumassuteqartut ilinniartitaaneq suliffeqarnerlu aqutigalugit innuttaasut ingerlalluarnerannik qulakkeerinnittumik piviusunnngortinneqartarnissaannut Naalakkersuisut qulakkeerinninnissamut periarfissaat siunnersuutikkut pitsaanerulersinneqassammata.

6. Innuttaasunut kinguneri

Pisortat oqartussaasui, pisortat suliffeqarfiutaat kiisalu namminersortut suliffeqarfiutaat siunnersuummut ilaapput, naatsorsuutigineqarlunili innuttaasunut inooqatigiinnermi aningaasaqarnikkut inooqataanikkullu pitsaasunik arlalinnik kinguneqarumaartut. Taamaasilluni najugaqavissut akornanni suliffillit amerleriarnernannik siunnersuut kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, kiisalu najugaqavissut ilinniaqqinnernik ingerlataqartassallutik piginnaasaminnillu ineriartortitsillutik. Taamatut iliornikkut najugaqavissut atorfeqartitaanerminnik ungasinnerusumut isigaluni assigisaanik attassiinnarsinnaassapput.

7. Kinguneri allat pingaaruteqartut

Siunnersuut allanik pingaaruteqartunik kinguneqassanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq.

8. Oqartussanik kattuffinnik allanillu tusarniaanerit

UKA 2017-imi oqaluuserisassamik suliffeqarfiit aamma pisortat oqartussaaffiisa sungiusartunik atorfinitsitsisarnikkut inuiaqatigiinnut akisussaaffinik siuarsaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut aallaqqaammut Naalakkersuisut suliaaraat.

Tusarniaanermut akissutit takkuttut oqaaseqaatillu tiguneqartut nangillugit Naalakkersuisut pilersitaanni suleqatigiinni anginerusumi siunnersuutip ilusilersugaanera imarisaalu oqaluuserineqarsimapput. Suleqatigiit inuttaraat siusinnerusukkut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmeersut (ullumikkut: Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik), siusinnerusukkut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmeersut (ullumikkut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik), siusinnerusukkut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmeersut (ullumikkut: Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik), Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat (GE), SIK, NUSUKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq aamma Qaasuitsup Kommunua.

Siunnersuut siusinnerusumut siunnersuutimut naleqqiullugu imatut annertutigisumik allanngortinneqarsimammat Naalakkersuisut nutaamik tusarniaatitsinissaq pingaartuutissimavaat. Siunnersuut piffissami juulip 16-aniit aggustip pingajuata 2018-ip tungaanut tamanut ammasumik tusarniaassutaasimavoq. Tusarniaanermut tassannga tusarniaaffigisat aamma tusarniaanermut akissutit takkuttut ilaalu ilanngullugit erseqqinnerusumik ilanngussaq 1-imi eqqartorneqassapput.

Piffissami 2019-imi apriliip 8-mit maajip 13-ata tungaanut siunnersuut nutaamik tusarniaassutigineqaqqissimavoq. Tusarniaanermut tassannga tusarniaaffigisat aamma tusarniaanermut akissutit takkuttut ilaalu ilanngullugit taamatut erseqqinnerusumik ilanngussaq 1-imi eqqartorneqassapput.

Tusarniaanermut akissutit tusarniaanermut piffissami 2018-imi juulip 16-aniit aggustip pingajuata tungaanut aamma apriliip 8-niit maajip 13-ata tungaanut 2019-imi nassiunneqarsimasut tunuliaqutigalugit annertuumik allanngortitsisoqartariaqarsimavoq taamaammat pisariaqartinneqalersimalluni ilassutitut siunnersuutip tusarniaassutigineqaqqinnissaanik. Piffissami aggustip aappaaniit aggustip qulingiluaanut 2019-imi siunnersuut ilassummik tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaaffigineqartut aammalu

tusarniaanermut akissutit ilaallu piffissamit tassani ataani immikkoortumi 8.1.imi eqqartorneqassapput.

8.1 Ilasutitut tusarniaaneq piffissami 2019-imi aggustip aappaaniit aggustip 9-ata tungaanut.

Siunnersuut piffissami 2019-imi aggustip aappaaniit aggustip 9-ata tungaanut ukunani ilasutitut Naalackersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq aammalu tusarniaaffigineqartunut makkununga toqqaannartumik nassiunneqarluni:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisoqarfik, Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunua, Avannaata Kommunua, Kommune Qeqertalik, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit (KNID), Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI), Campus Kujalleq, INUILLI, Imarsiornermik Ilinniarfik, NI-Nuuk, Ilisimatusarfik, Perorsaanermik Ilinniarfik, Eqqumiitsuliortut atuarfiat, Sulisitsisut (GA), SIK, NUSUKA, IMAK, ASG, AK, Avalak, ILI, Nuna Tamakkerlugu Iitersuisarfik NPK aamma NIISIP.

Ataani tusarniaaffigineqartut siunnersuummut ukuninnga oqaaseqaateqarput:

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisoqarfik, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik, Qeqqata Kommunua, Kommune Kujalleq, Sulisitsisut aamma SIK.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aamma Kommuneqarfik Sermersooq siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik oqaatigaat.

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit aamma allannguutissatut siunnersuutit, avataanut tusarniaanerup nalaani tiguneqartut sammineqarput. Oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissuteqaatit uingasumik allassimasut, pingaaruteqarnerannik nalilersuineq tunngavigalugu taamaallaat pingaarnersiorlugit issuarneqarmata.

Qeqqata Kommuniata oqaatigaa suliffeqarfiit aamma pisortani oqartussat ilinniartunik atorfinitsitsinermikkut inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerannut tunngatillugu maannakkut inatsiseqalertussangornera nuannaarutigalugu, oqaatigerusullugu. Ilinniartut ilinniarfissaqannginnertik pissutigalugu ilinniarlutik aallartissinnaanngitsut eqqarsaatigalugit, illuatungeriinnut tamaginnut iluaqutaasussamik pisussaaffiliisoqarnissaa, inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarpat annertuumik iluaqutaassaaq. Qeqqata Kommunian siunnersuummut allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tusarniaanermut akissuteqaatip malitsigisaanik allanngortitsisoqanngilaq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa inatsisissatut siunnersuutip Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliarisimasaata naleqqussarneqarneranut tunngatillugu suliap ingerlanera maligassaqqissuusoq. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik inatsisissatut siunnersuummut matumunnga oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tusarniaanermut akissuteqaatip malitsigisaanik allanngortitsisoqanngilaq.

Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa inatsisissatut siunnersuut naleqqussagaasoq, ingerlatassat annertussusaasa aammalu ilinniartut atorfinitsinneqartussat amerlassusaasa imminnut ataqatigiinnerannik, imaqarunnaarsimasoq. Aammattaaq oqaatigineqarpoq suliffeqarfiup angissusaa aammalu ilinniartut atorfinitsinneqartussat amerlassusaat imminnut ataqatigiikkunnaarsimasut. Taamaalilluni ilinniartunik atorfinitsitsinissaq pillugu pisussaaffiliisumik piunasaqaateqarunnaarpoq, taamaattumik Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq inatsisissatut siunnersuut immikkut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaanngitsoq.

Sulisitsisup ingerlataasa annertussusaat, angissusaa imaluunniit allatut qanoq issusaa naapertorlugu toqqaannartumik ilinniartoqarnissamut piunasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaalerlugu, inatsisissatut siunnersuut naleqqussagaasoq aalajangersakkanik imaqarunnaarsimasoq eqqorpoq. Tamatumunnga taarsiullugu oqartussat suliffeqarfiillu ilinniagaqarsimasumik ataatsimik arlalinnilluunniit sulisoqartut, ilinniartoqarnissamut aamma sungiusartoqarnissamut akuerineqarnissaq pillugu ilinniarfik attuumassuteqartoq attaveqarfigissagaat pillugu § 8-imi aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Taamaalilluni oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik ilinniartoqarnissamut aamma sungiusartoqarnissamut akuerineqarsimappat, taakkua § 9 naapertorlugu nunaqavissunik ilinniartutut imaluunniit sungiusartussat atorfinitsitsinissamut pisussaaffeqarput. Taakkua

taamatuttaaq qassinik ilinniartoqarnissamut sungiusartoqarnissamullu akuerineqarsimanermik nalunaarsornissaa aammalu ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinissaq siunertaralugu Naalackersuisut suliffissanut nittartagaanni atorfimmu allagarsiussamik tamanut saqqummersitsinissamut, pisussaaffeqarput. Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ilinniartunik aamma sungiusartussanik atorfinitsitsinissaq pillugu pisussaaffeqarnini naammassisimangippagu, ilinniartutut imaluunniit sungiusartussat atorfinitsinneqartussaagaluartunut, kisianni atorfinitsinneqanngitsunut, ataasiakkaanut tamaginnut pissutaasoq nassuiarneqassaaq. Naalackersuisut aammattaaq smiley atorlugit aaqqissuussineq tamanit takuneqarsinnaasoq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput. Aaqqissuussinermi taamaattumi assersuutigalugu oqartussat suliffeqarfiillu ilinniartunik aamma sungiusartussanik atorfinitsitsinermi inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerminnik naammassinninersut, ersarissarneqarsinnaavoq. Akiliisitsinertut imaluunniit iluanaarutissatut ilusilimmik kajumissuseqalersitsiniarnissaq taamaatinneqarpoq. Siunnersuutip matuma ilusiligaanera, siusinnerusumi saqqummertumit allaffissornikkut aqukkuminarnerusooq, aammalu aporfiusartut inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni aallartittartut amerlanerulersinnissaannik killiliisartut suunersut ersarissarnissaanut annertunerusumik iluaqutaassasoq, naliliisoqarpoq. Illuliortiternernut sanaartornernullu suliassaqarfimmi neqerooruteqartitsisarnermut atatillugu ilinniartunik atorfinitsitsinissamut tunngatillugu siusinnerusukkut aalajangersagaasut, inatsisissatut siunnersuummi naleqqussagaasumi, peerneqarput. Tamatumunnga taarsiullugu sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. december 2009-meersumi aamma nalunaarutini tassunga atasuni aalajangersakkat ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsisarnermut tunngassuteqartut nutarterneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Tusarniaanermut akissuteqaat taamaalilluni siunnersuummi allanngortitsinermik malitseqanngilaq.

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik oqaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqartut ataatsimut isigalugit neriulluarfigalugit. Aammattaaq siusinnerusukkut siunnersuutaasumit atorfinitsitsinissamut piumasaqaatip peerneqarsimanera aammalu maannakkut inuussutissarsiutinut ilinniarfiit suliatigut naliliinerat annertunerusumik aallaavigineqalermat, neriulluarnartutut isigaa.

Inatsisissatut siunnersuutip allaffissornerujussuarmik pilersitsisinnaanera isumanerluutigalugu Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa. Isumanerluuteqarneq inuussutissarsiutinut ilinniarfiit sullivissamik naliliinerat kukkunerusinnaalluni pisoqarneranut atatinneqarpoq. Tassani assersuutitut taaneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit ilinniagaqarsimasunik sulisussarsiniartarnermi unammilligassaqarnerat, tassani inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu ilinniartunik akuerineqarsimanermittut amerlassusilinnik sooq atorfinitsitsisimanginnertik nassuiartussaallugu, peqatigisaanillu smiley atorlugit aaqqissuussinermi pitsaanngitsumik

smiley-lerneqarsinnaanerup aarlerinaateqarneranit tatisimaneqassallutik. Smiley atorlugit aaqqissuussineq oqartussanut suliffeqarfinnullu, pissutissaqarluartumik ilinniartunik imaluunniit sungiusartussanik atorfinitsitsisinnaangitsunut, atorneqartariaqanngikkaluartoq, aammattaaq Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa. Taamatut aaqqissuussamik aaqqiineq, sulliviup ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinissamut pisinnaasaqanngitsup, taamaakkaluartoq pitsaanngitsumik smiley-lerneqarnissap pinngitsoortinnissaa siunertaralugu ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinissamik toqqaanerannik malitseqarsinnaasoq, tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq.

Oqartussat aamma suliffeqarfiit qassinik ilinniartoqarnissamut sungiusartoqarnissamullu ilinniarfimmit attuumassuteqartumit akuerineqarsimanerminnik nalunaarsuisarnissaat, siunnersuummi ilaatigut siunertaavoq. Ilinniarfissanik sungiusarfissanillu neqeroruteqarnerup ujartuinerullu imminnut tulluarsarsinnaanissaannut periarfissaqarnerulernissanut nalunaarsuisarneq iluaqutaassaaq, taamaalillunilu siunnersuutip siunertaanut tamarmiusumut tunngavissiilluni. Oqartussat suliffeqarfiillu piffissamik atuinissaasa annikillisinnissaa siunertaralugu, nalunaarsuisarnerup sapinngisamik sunniuteqarluarnerpaamik ingerlasarnissaata pisariitsuutinnissaa Naalackersuisut siunertarilluinnarpaat. Siunnersuut ukiup ingerlanerani allaffissornikkut annertunerusumik suliakkersuutaanermik nalinginnaasumik malitseqassanngitsaq, Naalackersuisut naliliipput, tassami pisut amerlanersaanni ukiumut ataasiarluni nalunaarsuisoqartussaammat. Oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik ilinniagaqarsimasunik sulisussarsiniartarnermik unammilligassaqarpat, unammilligassaq taanna nalinginnaasuussasoq ilimanarpoq. Taamaalilluni ilinniagaqarsimasunik sulisussarsisinnaannginnermut atatillugu oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ingerlanera nikerartuusoq tassani pineqanngilaq, taamaattumik ilinniartissinnaasaminnit amerlanerusunut akuerineqartussaanaatik. Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup nalinginnaasumik ingerlanerani, taamaalillunilu ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinissamut pisinnaasaqarnerani allanngortoqarsimappat, oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ilinniarfissat sungiusarfissallu akuerineqarsimasut nalilersorteqqinnissaat siunertaralugu ilinniarfiit attuumassuteqartut attaveqarfigissavai, takuuk § 8 imm. 2-imi aalajangersagaq. Taamatut pisoqarnerani oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik smiley atorlugit aaqqissuussinermi pitsaannginnerusumik smiley-erneqartassanngilaq, tassami siunnersuummi aalajangersakkat naammassineqarsimammata. Oqartussat aamma suliffeqarfiit nalunaarsuinissamut aammalu ilinniarfissatut sungiusarfissatullu akueritinnissamut akisussaasuummata, ilinniarfiit ilinniartut sungiusartussallu amerlavallaartillugit imaluunniit ikippallaartillugit kukkusumik nalunaarsuinnginnissaat, qulakkeerneqarpoq. Tusarniaanermut akissuteqaat siunnersuummi allanngortitsinermik malitseqanngilaq. Periaatsit illuatungeriinnut tamaginnut tunngatillugu siunnersuutip sunniuteqarluartumik allaffissornikkut aqutsisitsisinnaasut, nalunaarummi

pisussami ilanngunneqartariaqarput. Tamatuma saniatigut smiley atorlugu aaqqissuussinermi atuutilertussami oqartussat aamma suliffeqarfiit siunnersuummi aalajangersakkanik ataasiakkaanik malinninnerat kisimi aallaavigineqassanersoq, aammalu taakkua ilinniartoqarnissamut sungiusartoqarnissamullu ataatsimut isigalugu taperseeqataanerat aallaavigineqassannginnersoq, isumaliutersuutigineqartariaqarpoq. Taamaaliornikkut oqartussat aamma suliffeqarfiit ilinniarfissatut sungiusarfissatullu akuerisaasimatillugit, takuuk § 8, najugaqavissunik ilinniartunik atorfinitsitsisimatillugit, takuuk § 9, qassinik ilinniartoqarnissamut aamma sungiusartoqarnissamut akuerineqarsimanerminnik Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni nalunaarsuisimatillugit, takuuk § 10, aammalu § 12 naapertorlugu Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni atorfik tamanut ammasumik allagarsiissutigisimagaluarlugu, pisariaqarpat sooq akuerineqarnermittut amerlassusilinnik atorfinitsitsisinnaasimanatik nassuiaasimatillugit, takuuk § 11, pitsaasumik smiley-lerneqartarnissaat siunertaavoq.

SIK-ip oqaatigaa siunnersuut ilusimiset iluseqartillugu taperserneqartoq. Aammattaaq inuussutissarsiutinut ilinniarfinni sungiusartunik aqutissiuussisut pikkorissartinneqartarnissaat ataatsimut isigalugu pisariaqartinneqartoq eqqumaffigeqquaa.

Tusarniaanermut akissuteqaatip malitsigisaanik siunnersuummi allanngortitsisoqanngilaq. Inuussutissarsiutinut ilinniarfinni ilaatigut sungiusartunik aqutissiuussisut pikkorissartinneqartarnissaannut periarfissat naalakkersuisoqarfimmut suliassaqarfimmut akisussaasuusumut oqaloqatigiissutigineqartariaqarpoq.

Sulisitsisut allapput, § 10-imi [red. fremgår nu af § 9] ilinniartutut sungiusartussatullu atorfinitsinneqartut najugaqavissuussasut aalajangersaanissaq pisariaqartinneqanngitsoq, tassami ilinniartut tamarmik nunaqavissuususaapput. Aammattaaq tikkuarneqarpoq, Danmarkimi ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerni ilinniartut sungiusartussallu Kalaallit Nunaanneersut mattunneqarsinnaassasut, tassami taakkua Danmarkimi najugaqavissuususaammata.

Suliffeqarfiit aamma pisortani oqartussat ilinniartunik sungiusartussanillu najugaqavissunik atorfinitsitsillutik inuiaqatigiinni akisussaasuunerisa siuarsarneqarnissaa pillugu siunnersuummi anguniagaq pingaarneq, najugaqavissut ilinniartutut aamma sungiusartussatut atorfinitsinneqassasut pillugu § 9-imi aalajangersakkami tunngavissinneqarpoq. Aammattaaq najugaqavissut qanoq paasineqassanersoq pillugu Naalakkersuisut aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanerit pillugu § 6 imm. 2-imi aalajangersagaqarpoq. Tassani taaguutip nalunaarummi erseqqinnerusumik nassuiarneqarnissaa Naalakkersuisut siunertaraat, taamaalillutik inuit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut taaguummi ”najugaqavissoq” pineqartunut ilaasinnaassallutik. Taamaaliornikkut naliliisoqarpoq siunnersuummi tusarniaaffigineqartup tunuarsimaarfeqarnera naapigiarneqarsinnaassasoq.

Sulisitsisut § 6 imm. 2-imut [aaqqissuussinermi maannakut § 5 imm. 2-imi takuneqarsinnaavoq] tunngatillugu tikkuarpaat, sulisunut ilinniagaqarsimasunut nassuiaassut ISCED niveau 3-4 ilaaterlugit annertusineqartariaqaraluartoq. Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatinut tunngatillugu oqaatigineqarpoq aalisartoq, piniartoq aamma trawlbas ilinniagaqarsimalluni sulisumut innersuussutigineqartariaqanngikkaluartut. Aalisartoq aamma trawlbas sapaatit akunnerini pingasuni imarsiernerup isumannaatsuunissaanut pikkorissaaneq taamaallaat naammassisimavaat aammalu piniartutut ilinniartitaaneq atuutinngilaq.

Tusarniaanermut akissuteqaatip malitsigisaanik ISCED niveau 3-4 ilaaterlugu ilinniagaqarsimalluni sulisunut nassuiaassut annertusitillugu, § 5-imi aalajangersagaq naleqqussarneqarpoq. Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini aalisartumut, piniartumut aamma trawlbas-imut innersuussineq peerneqarpoq.

Suliffeqarfiup nammineerluni qassinik ilinniartoqarnissamut sungiusartoqarnissamullu akuerisaanerluni ikkussisassappat, takuuk aalajangersakkami § 11 [aaqqissuussinermi maannakut § 10-imi takuneqarsinnaavoq], tamanna naleqqutinngitsutut Sulisitsisut isigaa. Ilaatigut ilinniartitaanerit normuisa eqqortut ikkunneranni kukkusoqartarnissaa ilimanaateqarpoq. Sulisitsisut inassutigaat inuussutissarsiutinut ilinniarfiit ikkussuineq isumagissagaat.

§ 10-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, oqartussat aamma suliffeqarfiit inuussutissarsiutini suliassaqarfiit assigiinngitsut iluanni qassinik ilinniartoqarnissamut imaluunniit sungiusartoqarnissamut akuerisaanerluni, Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni nalunaarsornissaanut pisussaaffeqartut. Taamaaliornermi paasissutissat oqartussami imaluunniit suliffeqarfimmi nalunaarsorsimasut eqqortuunissaat pisussaaffigineqarpoq. Taamatut aggluineq smiley atorlugu aaqqissuussinermut assigisaanulluunniit, oqartussat aamma suliffeqarfiit ilinniartunik aamma sungiusartussanik atorfinitsitsinermi inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerannik erseqqissaasussamut, tunngatillugu pingaaruteqarpoq. Aammattaaq aalajangersakkami imm. 6-imi allassimavoq, ilinniarfissanik sungiusarfissanillu nalunaarsuinermit suleriaatsit, paasissutissat aamma uppersaasaarneq pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassasut. Taamaalilluni ilinniarfinni elektroniskimik qinnuteqaatit akuerineqareernerisa kingorna, oqartussat aamma suliffeqarfiit akuerineqarneri ingerlaannartumik Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni nalunaarsorneqarsinnaassapput. Tamatuma ilaatigut ilinniartitaanerup normuisa eqqortut ikkussorneqarneranni kukkusoqarsinnaaneranut tusarniaaffigineqartup tunuarsimaarfeqarnera

illuatungilersinnaassavaa. Taamaattoq akisussaaffiup nalunaarutiginnittumiinnissaa, tassalu oqartussani aamma suliffeqarfinni, suli pingaaruteqarpoq. Tusarniaanermut akissuteqaat siunnersuummi allanngortitsinermik malitseqanngilaq.

Sulisitsisut aammattaaq tikkuarpaat, takussutissiaq 1 aamma takussutissiaq 2 aammalu kisitsisit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani aaneqarsinnaasut imminnut ataqatigiippasinngitsut. Inassutigineqarpoq kisitsisitigut najoqqutassat assigiit atorneqassasut, taamaanngippat assigiinngissutaasut sumiinersut allassimasariaqaralarpoq.

Takussutissiaq 1-imi inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermi ilinniarnerminnik ingerlatsisut amerlassusaannut kisitsisit pineqanngillat, kisiannili ilinniartut ilinniarnerminni aningaasarsiaqartinneqartut amerlassusaat pineqarluni. Naatsorsueqqissaarneq taaguuteqarpoq UDDLBR. Taamaalilluni nassuiaatissaq tassaavoq, kisitsisit assigiinngitsut tassani pineqartut.

Takussutissiaq 2-imi kisitsisit kisitsisinit Naatsorsueqqissaartarfimmik aaneqarsinnaasunit nikingassuteqartut, eqqorpoq. Tamatumunnga pissutaavoq inuussutissarsiutinut ilinniartut 2019-imi upernaakkut apeqqutinut immersugassaq atorlugu misissuinermit akissuteqarnerminni ilinniartut aallartissimasut tamaasa, ilanngullugit ingerlaqqiffiusut il.il., ilanngussimammatigit. Nalorninartortaasoq taanna, kisitsisit Naatsorsueqqissaartarfimmeersunit allaanerusut tassani pineqartut erseqqissarnissaa siunertaralugu, nassuiaatini ilanngunneqarpoq.

Kommune Kujalleq allappoq, immikkoortluni ingerlatsivittut immikkoortortaasumik kommunip ataani oqartussamik immikkoortortaarsinnaasoq, oqartussap nassuiaassutaa pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 4-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 3-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini innersuussineq, kommunit aqunneqarnerannut inatsimmi § 1 naapertorlugu naleqqutinngitsaq. Kommune Kujalliup tikkuarparaa ilaatigut suliassaqaarfinnut ingerlatsivik aamma atorfilittat tassaanngitsut qullersat ataanni oqartussat, kisianni kommunimi suliassaqaarfiit sularineqartarnerisa agguarneqarneranut, ukiup missingersuusiorfiusup ingerlanerani killilersugaanngitsumik allanngortinneqarsinnaasumut, takussutissaalluni. Kommuninut tunngatillugu § 4-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 3-imi takuneqarsinnaavoq] kommunit ataasiakkaat aaqqissuussaannikkut aaqqissugaanerannik nassuiarneqassanngitsaq, kisianni ilinniartoqarfissanik aamma sungiusartoqarfissanik akuersissuteqartarnek pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 9-imi aamma § 10-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 8-imi aamma § 9-imi takuneqarsinnaapput] suleriaaseq malillugu kommuni ilinniartunik sungiusartussanillu tiguisassasoq, ataasiakkaatigut aalajangerneqartassasoq, Kommune Kujalleq kaammattuivoq.

Siunnersuummi § 3 aammalu tassunga nassuiaatit malillugit kommuni aammalu tassani ingerlatsivinni immikkoortortat aallaaviatigut immikkoortortatut arlalittut, taamaalillutillu siunnersuut malillugu oqartussatut assigiinngitsutut arlalittut, isigineqartussaapput. Kommunimi oqartussanut immikkoortortat, immikkoorlutik ingerlatsivittut immikkoortortaatut, ilaatigut tassaasinnaapput kommunimi ingerlatsiviit. Assersuutigalugu tassaasinnaapput meeqqanut, ilaqutariinnut aamma meeqqat atuarfiinut ingerlatsivik, sanaartornermut avatangiisinullu ingerlatsivik, atugarissaarnermut, suliffeqarnermut inuussutissarsiornermullu ingerlatsivik, aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu sullissivik aamma ataatsimoorussanut sullissivik. Kommunimi ingerlatsivik imaluunniit oqartussanut immikkoortortaq alla sunaluunniit, immikkoorluni ingerlatsivittut immikkoortortaaq, taamaalilluni siunnersuummi § 3 malillugu oqartussaasuvoq. Ilinniartoq imaluunniit sungiusartussa qatorfimmi sorlermi atorfinitsinneqassanersoq, kommunip nammineerluni ilumini aalajangertussaavaa.

Kommune Kujalleq isumaqarpoq, ilinniartoqarnissamut aamma sungiusartoqarnissamut pisussaaffeqarner oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup najugaani pingaarnermi taamaallaat pisussaaffigineqannginnissaanik qulakkeerisussamik nalinginnaasumik maleruagassiiviusussaq inatsisissatut siunnersuummi amigaataasoq, tassami pisussaaffeqarnermi oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup nunami sumiiffinni ingerlatai takuneqarsinnaasariaqaraluarput.

Siunnersuummi oqartussat aamma suliffeqarfiit nunami sumiiffinni ingerlatai, akuersissuteqarnissamut suliap ingerlanerani tunngavissatut, toqqaannartumik taaneqanngitsut eqqorpoq. Tamatumunnga pissutaavoq ilinniarsiit ataasiakkaat tassaammata ilinniartoqarfissanut aamma sungiusartoqarfissanut akuersissuteqarnissamut aalajangiisinnatitaasut. Oqartussanut aamma suliffeqarfinnut ilinniartoqarfissatut aamma sungiusartoqarfissatut akuersissutit annertussusissaat eqqarsaatigalugu, ilinniarsiit attuumassuteqartut pissusiviusunik aallaavigisaqartarnerat nalinginnaasuvoq. Ilinniarsiit ilinniartoqarfissanut aamma sungiusartoqarfissanut akuersissuteqarnermi oqartussat aamma suliffeqarfiit nunami sumiiffinni ingerlatai eqqarsaatigisariaqaraat, tusarniaanerup malitsigisaanik § 8 imm. 1-imut nassuiaatini ilanngunneqarpoq.

Kommune Kujalliup nassuiaatini ataasiakkaani aalajangersakkani § 1 imm. 3-ip nassuiarneqarnissaa ujartorpaa.

§ 1 imm. 3-imut nassuiaatit ilanngunneqarput [aaqqissuussinermi inatsisit teknikkitaannik misissuinerup kingorna § 1 imm. 3 peerneqarpoq].

Kommune Kujalleq isumaqarpoq § 6 imm. 2-imi ”(inuusuttut ilinniartitaanerat)”

innersuussutigineqarmat naleqqutinngitsoq.

Siunnersuummi § 5 imm. 2 naleqqussarneqarpoq taamaalilluni ”(inuusuttut ilinniartitaanerat)” aalajangersakkami peerneqarluni.

Kommune Kujallip § 8 imm. 2 naapertorlugu Naalackersuisut suliffissanut nittartagaanni sivikitsumik sungiusarnerup ingerlanissaata allagarsiissutigineqarnissaa, allaffissornikkut nammackersuutaasussatut isigaa. [aaqqissuussinermi inatsisit teknikkitaannik misissuinerup kingorna § 8 imm. 2 peerneqarpoq].

Oqartussat aamma suliffeqarfik sunaluunniit siunnersuummi § 9-imi aalajangersagaq naapertorlugu ilinniarsimasunik sulisoqartoq, tamatumunnga akuerineqarsimaguni, ilinniartunik aamma sungiusartussanik atorfinitsitsinissamut pisussaaffeqarput. Taamaalilluni nalinginnaasumik pisussaaffeqarnej, atorfinitsitsinerni assigiinngitsuni aammalu assigiinngitsunik sivisussuseqartuni arlalitsigut aaqqiivigineqarsinnaasussatut isigineqartariaqartoq, tassani pineqarpoq. Oqartussap aamma suliffeqarfiup pisussaaffiit taakkua sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassinissaat pisussaaffigaat.

Ilinniartitaanerit akuerisaasut tassani pineqartut, takuuk inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat, inatsisip oqaasertaanni imaluunniit nassuiaatini allanneqassasoq, Kommune Kujallip § 9 imm. 1-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 8 imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersakkamut inassutigaa.

Inuussutissarsiutinut ilinniarfiit ingerlanerat, ilanngullugu akuersissuteqarnerup ingerlasarnera, inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassiivigineqareermat, tamanna erseqqissumik allassimareerpoq.

Kommune Kujallip § 11 imm. 1-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 10 imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq] ilinniarsimasut ataaseq imaluunniit arlallit piumasaqaatigineqarnera naleqqutinngitsumik killiliinerusutut isigaa. Ilinniartoqarfissani aamma sungiusartoqarfissani ilinniarsimasut marluunissaat amerlanertigut piumasaqaatigineqartarnera, tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq.

Aalajangersakkat oqartussanut aamma suliffeqarfinnut ataatsimik arlalinnilluunniit ilinniarsimasunik sulisoqartunut atuuttut piumasaqaatit §§ 8-10-imi allassimasut, qaqugukkut ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsisoqartarnissaanut tunngavissarititaasut minnerpaaffissaattut isigineqartariaqarpoq. Assersuutigalugu imaassinnaavoq sullivimmi ataasiinnarmik ilinniarsimasumik sulisoqarnerata malitsigisaanik ilinniartoqarfissatut aamma

sungiusartoqarfissatut akuerineqarsinnaanngitsoq, kisianni pisumi allami ataasiinnarmik ilinniarsimasumik sulisoqarneq nalinginnaasuulluinnartoq. Oqartussami imaluunniit suliffeqarfimmi pineqartutut annertussusilimmik ilinniartunik aamma sungiusartussanik atorfinitsitsisinnaanissamut pissutsit naammannersut, ilinniarfiup attuumassuteqartup naliliiffiginissaa piginnaatitaaffigaa.

Kommune Kujalleq allappoq, kommunimi allaffimminni assersuutigalugu ilinniartuutimik sungiusartuutimillu amerlassusiviisa marloriaataannut akuerisaallutik. Inuussutissarsiutinut ilinniarfiit akuerineqarnissamut qinnutigineqartunit ataasiakkaanit amerlanerulaartunik akuersissuteqartarnera takuneqartartoq, aammattaaq Kommune Kujalliup maluginiaqquaa.

Inuussutissarsiutinut ilinniarfiit ilinniartoqarfissanik sungiusartoqarfissanillu oqartussamit imaluunniit suliffeqarfimmit qinnuteqartumit akuerineqartussatut ujartorneqartunit amerlanerusunik akuersisarnerat, Naalakkersuisut ilisimanngilaat. Kisianni inatsisissatut siunnersuummi naatsorsuutigineqarpoq, oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik atorfinitsitsisinnaassappat, ilinniartoqarfissanut imaluunniit sungiusartoqarfissanut ilinniarfiit attuumassuteqartut akuersisassasut. Assersuutigalugu kommunip allaffia atorfeqartitaminnut naleqqiullugu ilinniartussat sungiusartussallu marloriaataannik amerlassusilinnut akuerineqarsimasoq, Kommune Kujallermit allanneqartoq, siunnersuutip saqqummiunneqarneranut pissutaarpiarpoq. Oqartussat aamma suliffeqarfiit sooq ilinniartunik imaluunniit sungiusartussanik akuerineqarsimanermittut amerlassusilinnik atorfinitsitsisannginnerannut pissutaasut tulleriissaartumik aaqqissuussaasumik ersarissuutinnissaat pisariaqartinneqarpoq. Pisinnaasat atorneqanngitsut tulleriissaartumik aaqqissuussaasumik ersarissuutinneranni tamatuma saaniatigut ilinniarnissamik qinnuteqartut nunatsinni sumiiffinni allani ilinniarfissanik sungiusarfissanillu qinnuteqarnissamut periarfissaqarnerulissapput. Siunnersuummi § 11 imm. 1-imi aalajangersakkami allassimavoq, oqartussat aamma suliffeqarfiit § 9 naapertorlugu ilinniartunik imaluunniit sungiusartussanik atorfinitsitsinissaq pillugu pisussaaffimminnik naammassinnissinnaanngitsut, ilinniartunut imaluunniit sungiusartussanut ataasiakkaanut tamaginnut atorfinitsittussaagaluakkaminnut, kisianni atorfinitsitsisinnaasimanngisaminnut, pissutaasut nassuiaassagaat.

Kommune Kujalliup § 11 imm. 3-imi [aaqqissuussinermi maannakut § 10 imm. 3-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersakkamut allappaa, oqartussaq sorleq akuersissuteqarnissamut aalajangiisinnaatitaanersoq allassimasariaqaraluartoq.

§ 10 imm. 3-imi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit erseqqissarneqarput.

Kommune Kujalliup § 11 imm. 5-imi [aaqqissuussinermi maannakut § 10 imm. 5-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersakkamut tunngatillugu oqaatigaa Naatsorsueqqissaartarfik

inuussutissarsiutini suliassaqarfinnik akuersissuteqarnissamut oqartussatut pissusissamisuunnngissinnaasoq.

§ 10 imm. 5-imi aalajangersakkami, inuussutissarsiutini suliassaqarfiit assigiinngitsut iluanni nalunaarsuisoqassasoq pillugu imm. 1-imi aalajangersagaq, innersuutigineqarpoq. Paasissutissanik nalunaarsukkanik katersinermi Naatsorsueqqissaartarfimmi inuussutissarsiutinut suliassaqarfinnut nassuiaassutit agguluinerillu aalajangersagaasut malinneqassasut, aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq. Taamaalilluni paasissutissanik nalunaarsukkanik ingerlatitseqqinneq pineqarpoq aammalu ilinniartitaanerit sammiviinut il.il. akuersissuteqartarneq pineqarani. § 10 imm. 1 allanngortinneqarnissaa naleqquttoq naliliisoqarpoq, taamaalilluni ”inuussutissarsiornermi suliassaqarfii” atornagu ”ilinniartitaanermi ilinniagassat aamma nunami sumiiffiit” innersuussutigineqarput. Paasissutissanik nalunaarsukkanik katersinermut assigiissaartunik malitassaqarnissaq aamma paasissutissanik ingerlatitseqqinnermi nassuiaassutit Naatsorsueqqissaartarfimmut naapertuussarneqassasut tassani pineqartoq, § 10 imm. 5-imi erseqqissarneqarpoq.

§ 12 imm. 1-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 11 imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersakkami oqaaseqatigiit allatut allanneqassasut Kommune Kujalliup siunnersuutigaa.

§ 11 imm. 1-imi aalajangersagaq allanngortinneqarpoq.

Piffissamut killiliussap naannginnerani atorfiup inuttalernerqarnerani qinnuteqarnissamut piffissamut killiliussap qaammammik ataatsimik sivirususeqarnissaa atorunnaartariaqanngikkaluartoq, § 13 imm. 3-imum [aaqqissuussinermi maannakkut § 12 imm. 3-imi takuneqarsinnaavoq] tunngatillugu Kommune Kujalliup tikkuarpaa.

§ 12 imm. 3-imi aalajangersagaq allanngortinneqarpoq.

Inuit piumasaaqatitalimmik akuerineqartut tassani pineqartut, inuit tiguneqarnissamik qinnuteqartut pineqaratik, erseqqissarneqartariaqaraluartoq, Kommune Kujalliup § 14 imm. 1-imum [aaqqissuussinermi maannakkut § 13 imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq] tunngatillugu oqaatigaa.

§ 13 imm. 1-imi aalajangersagaq allanngortinneqarpoq.

Oqartussaq sorleq suliassamut pineqartutut suussuseqartumut akisussaasuunersoq allassimasariaqaraluartoq, § 15-imum [aaqqissuussinermi maannakkut § 14-imi takuneqarsinnaavoq] tunngatillugu Kommune Kujalleq tunngaviusumik isumaqarpoq.

Aammattaaq Kommune Kujalleq isumaqarpoq ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsisinermit atatillugu aalajangiinissamut piginnaatitaaneq pillugu aalajangersagaq ersarinngitsaq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut siunnersuummi pineqartunut ilaasut pillugit nakkutilliisuusut aalajangiisussaallutillu. Siunnersuummi sulisitsisup aamma ilinniartup imaluunniit sungiusartup akornanni atorfeqarnermut tunngasut isummerfigineqanngillat. Kisianni ilinniartoqartussatut imaluunniit sungiusartoqartussatut akuerineqarnissaq, Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni qanoq amerlatiginersut nalunaarsuinissaq, ilinniartussanut imaluunniit sungiusartussanut atorfinitsinneqarsimanngitsunut ataasiakkaanut tamaginnut atorfimmu allagarsiinissaq, aammalu akuerineqarsimasutut amerlassusilinnik atorfinitsitsisoqanngippat nassuiaanissaq pillugu aalajangersakkat naammassineqarnissaat siunnersuummi piumasaqaatigineqarpoq.

§ 17 naleqqussarneqassasoq Kommune Kujalliup siunnersuutigaa.

§ 17-imi aalajangersagaq siunnersuummi peerneqarpoq. [aaqqissuussinermi inatsisit teknikkitaannik misissuinerup kingorna § 17, § 16-imut allannortinneqarpoq].

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa siunnersuut ilusimisut iluseqartoq maannamut siunnersuutit assigiinngitsut akornanni tamakkiisuunerpaatut paasiuminarnerpaatullu isigalugu. Tamatuma saniatigut siunnersuummi oqaatsitigut arlalinnik allannortitsisoqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa.

Ilinniartoqarfissat imaluunniit sungiusartoqarfissat inuttaqanngitsut ilinniarnissamik qinnuteqartut najugaqavissut akornanni ujartorneqartussatut naatsorsuutigineqartunut naapertuunnissaasa qulakkeernissaa siunnersuummi siunertaasoq, § 1, imm. 3-imi erseqqissarneqassasoq, Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup ilaatigut siunnersuutigaa.

Tamanna siunnersuummi naleqqussarneqarpoq. [aaqqissuussinermi inatsisit teknikkitaannik misissuinerup kingorna § 1 imm. 3 peerneqarpoq].

Siunnersuummi § 9, imm. 2-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 8 imm. 2-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersagaq imatut allatut oqaasertalerneqassasoq Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup tamatuma saniatigut siunnersuutigaa : ”Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ingerlanera imaluunniit ingerlataasa annertussusaat allannorpat, oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik ilinniartoqarfissatut imaluunniit

sungiusartoqarfissatut nalilersorteqqinniarluni inuussutissarsiutinut ilinniarfinnut attuumassuteqartunut attaveqassaaq”.

Siunnersuut malinneqarpoq.

Ineqarnermut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, siunnersuummi § 11, imm. 4-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 10 imm. 4-imi takuneqarsinnaavoq] oqarneq ”ilinniagaqalernissamut piareersimasut ilinniartunngorfissanut aamma sungiusaammik suliffissanut naleqqussarsinnaasaqqullugit” qanoq paasisariaqarnerseq, ersarinngitsoq.

Tamatuma malitsigisaanik aalajangersagaq naleqqussarneqarpoq.

Ineqarnermut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik tamatuma saniatigut isumaqarpoq siunnersuummi § 12, imm. 1-imi [aaqqissuussinermi maannakkut § 11 imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq] aalajangersagaq imatut allatut oqaasertalerneqartariaqaraluartoq: ”Oqartussat imaluunniit suliffeqarfiup ilinniartoqartussatut imaluunniit sungiusartoqartussatut akuerineqarsimasup, aammalu qaammatisiutit malillugit ukiumi § 10 [aaqqissuussinermi maannakkut § 9-imi takuneqarsinnaavoq] malillugu ilinniartunik imaluunniit sungiusartussanik najugaqavissunik atorfinitsitsinissamut pisussaaffimminik naammassinnissimanngitsup, pisussaaffiup naammassisimannginneranut pissutaasoq nassuiassavaa. Nassuiaataani ilinniartut imaluunniit sungiusartussat oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup qaammatisiutit malillugit ukiumi atorfinitsitassaralui, kisianni atorfinitsissimanngisai ataasiakkaat tamarmik ilaatinneqassapput.”

§ 11, imm. 1-ip oqaasertalerneqarnissaanut siunnersuut malinneqarpoq.

Ineqarnermut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup tamatuma saniatigut siunnersuummi §§ 16, imm. 1-imut aamma 17, imm. 1, nr. 2-imut [aaqqissuussinermi maannakkut §§ 15 imm. 1-imi aamma 16, imm. 1, nr. 2-imi takuneqarsinnaapput] tunngatillugu tikkuarpaa ”najugaqavissunik suliffissaqartitsineq ilinniartitaanerallu pillugit soqutigisanik annertuunik” isumaginninnissamik siunertaqartunik sulisartut peqatigiiffeqarnavianngitsut kattuffeqarnavianngitsullu aammalu tamanna aalajangersakkami peerneqassasoq siunnersuutigalugu.

Tamanna siunnersuummi § 15-imi aalajangersakkami malinneqarpoq. § 16-imi aalajangersagaq aammattaq siunnersuummi peerneqarpoq.

Oqaatsitigut annikinnerisunik arlalinnik allanngortitsisoqassooq, Ineqarnermut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup tamatuma saniatigut siunnersuutiga, taakkualu attuumassuteqarneri malillugit siunnersuummi ilanngunneqarput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut*

Imm.1-imut

Aalajangersakkami siunnersuummi § 2-imut ilanngullugu, siunnersuutip atuuffissai allanneqarput.

Siunnersuut oqartussanut, takuuk siunnersuummi § 3, aamma suliffeqarfinnut, takuuk siunnersuummi § 4, tamaginnut nalinginnaasumik atuuppoq.

Siunnersuutip oqartussanut imaluunniit suliffeqarfimmuut atuunnissaanut, oqartussat imaluunniit suliffeqarfik ingerlatanik nr. 1-4-imi taaneqartunik ataatsimik arlalinnilluunniit suliaqartunik sulisoqarnerisq, apeqqutaassaaq.

Siunnersuummi imm. 1, nr. 1 aamma 2 malillugit, oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni nunami akisussaaffeqarfiusumi imaluunniit imaani akisussaaffeqarfiusumi ingerlatanik suliaqartunik sulisoqarpat, siunnersuut oqartussanut imaluunniit suliffeqarfimmuut atuutissaaq. Aalajangersakkami ingerlatat Kalaallit Nunaanni nunami akisussaaffeqarfiusumi imaluunniit imaani akisussaaffeqarfiusumi sulisup suliarisartagai pineqartunut ilaapput, ilanngullugit assersuutigalugu takornariartitsinermik ingerlataqarnerit, aatsitassarsiorluni misissuinermit imaluunniit aatsitassanik piiaanermut tunngasut ingerlataqarnerit imaluunniit aalisarluni ingerlataqarnerit. Ingerlatanut pineqartunut ilaasunut assersuutitut allatut ataasiakkaatut taaneqarsinnaapput Pituffimmi sakkutooqarfimmi ingerlatat tamarmik kiisalu ilisimatusarluni misissuillunilu ingerlataqarnerit Kalaallit Nunaanni kalaallit, danskit imaluunniit nunani allani oqartussaasuinit imaluunniit suliffeqarfinnit suliarineqartut, ilanngullugit pisortani namminersortunilu ilisimatusarfiit aamma ilisimatusarnermut sullissiviit.

Taamaattoq aamma imm. 2-imut aamma 3-imut nassuiaatit takukkit.

Siunnersuummi imm. 1, nr. 3 aamma 4 malillugit, suliffeqarfik imaluunniit oqartussaq, Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornikkut akisussaaffeqarfiusumi imaluunniit nunavittami ingerlatanik suliaqartunik sulisoqartunut, siunnersuut oqartussanut imaluunniit suliffeqarfimmuut atuuppoq. Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornikkut akisussaaffeqarfiusumi aamma nunavittami ingerlatat aamma pissutsit, Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisinaatitaaffiini pineqartunut ilaasut, aalajangersakkami nalinginnaasumik

ilaatinneqarput.

Imm. 1, nr. 3-imi aamma 4-imi aalajangersakkat nunani tamalaani inatsisinut naapertuuttumik nassuiarneqassapput, ilanngullugit ilaatigut Naalagaaffiit Peqatigiit (FN) imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaat pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutaat (United Nations Convention on the Law of the Sea).

Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornikkut akisussaaffeqarfiusumi ingerlatanut tunngatillugu, ilaatigut pisuussutinik uumassusilinnik imaluunniit pisuussutinik uumassuseqanngitsunik misissuineq, aatsitassarsiorluni misissuineq, atuneq, piujuartitsinissaq imaluunniit ingerlatsivimmi aqutsineq, sumiiffinnik misissuineq imaluunniit atuinissaq pillugit ingerlatat allat, ilanngullugit ilaatigut umiarsuit takornariartaatit aamma umiarsuit allat takornariartitsinermik ingerlataqarnernik suliaqartartut aamma aalisariutini ingerlataqarnerit, qeqertalianik pilersitsineq imaluunniit atuneq pillugit ingerlataqarnerit, innaallagialersuinerit imaluunniit sanaartukkat imaluunniit imaani ilisimatusarneq, imm. 1, nr. 3-imi aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqarput. Ingerlatassat pineqartunut ilaasut allassimasut tamakkiisuunngillat, aammalu ingerlatassat taaneqartut taakkua taamaalilluni ingerlatanut aalajangersakkami pineqartunut ilaasunut assersuutaannaapput.

Kalaallit Nunaata nunavittaani ingerlatassanut tunngatillugu, ilaatigut immap naqqani aamma nunap iluani pisuussutinik uumaatsunik, ilanngullugit assersuutigalugu aatsitassat, imaluunniit tappiorannartunut uumassusilinnut, kinnerni uumasuusartunik, misissuineq, aatsitassarsiorluni misissuineq, atuneq, piujuartitsinissaq imaluunniit ingerlatsivimmi aqutsineq pillugit ingerlatassat, imm. 1, nr. 4-imi aalajangersakkani pineqartunut ilaapput. Aalajangersakkami aammattaaq qeqertalianik pilersitsineq imaluunniit atuneq pillugit ingerlataqarnerit, innaallagialersuinerit imaluunniit sanaartukkat imaluunniit imaani ilisimatusarneq, pineqartunut ilaatinneqarput. Ingerlatassat pineqartunut ilaasut allassimasut tamakkiisuunngillat, aammalu ingerlatassat taaneqartut taakkua taamaalilluni ingerlatanut aalajangersakkami pineqartunut ilaasunut assersuutaannaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq, sulisut qaammatisiutit malillugit ukiumi minnerpaamik qaammatini 3-ini ingerlatanik suliaqarpata, siunnersuut taamaallaat oqartussamut imaluunniit suliffeqarfimmut ingerlatanik imm. 1, nr. 1-imi taaneqartunik suliaqartartunik sulisoqartunut taamaallaat atuuttoq.

Sulisoq assersuutigalugu ingerlatanik nalinginnaasumik piareersaalluni suliaqarnertut isikkoqartunik suliaqarpat, ilanngullugit maskiinanik imaluunniit sanaartukkanik ilaalu ilanngullugit ikkussuilluni imaluunniit maskiinanik imaluunniit sanaartukkanik ilaalu ilanngullugit piareersaalluni, piareersaalluni ingerlatassat taaneqartut taakkua qaammatisiutit

malillugit ukiumi ingerlatassanik tamarmiusunik imm. 2 malillugu naatsorsuinermi ilaatinneqassanngillat. Ingerlatassat assersuutigalugu piffissani, piffissanik suliaqarfiunngitsunik, ilaqartuni suliarineqartarpata, piffissat suliaqarfiunngitsut aammattaq naatsorsuinermi ilanngunneqassanngillat.

Oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik, assersuutigalugu taamaallaat Kalaallit Nunaat qulaallugu timmisartumut ilaasartunik sulisoqartoq, siunnersuummi nalinginnaasumik ilaatinneqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq sulisut Kalaallit Nunaat taamaallaat qulaattarmassuk aammalu imm. 1, nr. 1-imi taaneqartutut ingerlatanik suliaqartaratik.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Naalackersuisut imm. 1-3 malillugit siunnersuutip atuuffissaa pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Naalackersuisut ilaatigut makkua pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput:

- 1) Imm. 1, nr. 1-4-imi ingerlat taaguutit atorneqarnerata isumaa.
- 2) Imm. 1, nr. 3-imi aamma 4-imi taaguutip ”Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisinnatitaaffiini pineqartunut ilaasut” isumaa.
- 3) Piffissap imm. 2 imaluunniit 3 malillugu sulisup ingerlatassanik imm. 1, nr. 1-4-imi taaneqartunik ataatsimik arlalinnilluunniit suliaqarfigisaata naatsorsorneqarnera.

Aalajangersakkami Naalackersuisut siunnersuummi killissaliussat iluanni siunnersuutip atuuffissaa pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut taamaalillutik taamaallaat siunnersuutip atuuffissaa erseqqissarsinnaavaat, itisilersinnaallugu killissalersorsinnaallugulu.

Naalackersuisut ilaatigut imm. 3, nr. 1 naapertorlugu imm. 1, nr. 1-4-imi taaguutip ”ingerlatat” erseqqinnerusumik isumaa pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput. Naalackersuisut assersuutigalugu siunnersuut sumiiffinni imm. 1, nr. 1-4-imi taaneqartuni ingerlatanut aalajangersimasumik suussulinnut atorneqassanngitsoq, aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput. Imm. 3, nr. 1-imi aalajangersagaq, ingerlatassat taamaallaat inuit ikittuinnaat suliarisassarippassuk, taamaallaat naleqqutissaaq, aammalu ingerlatassap pineqartup siunnersuutip atuuffissaani ilaatinneqannginnera, siunnersuutip siunertaata naammassinissaanut annikitsuaraannarmik sunniuteqartussaavoq.

Naalackersuisut aammattaq ilaatigut imm. 1, nr. 3-imi aamma 4-imi, takuuk imm. 3, nr. 2, taaguutip ”Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisinnatitaaffiini pineqartunut ilaasut”, erseqqinnerusumik isumaa pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput.

Namminersorlutik Oqartussat ingerlatanik suliaqarnissamut atatillugu, aammalu ingerlatassanik siunnersuutip atuuffissaani ilaatitsinnginneq siunnersuutip siunertaanut annikitsuinnarmik sunniuteqartussaattillugu, ilinniartunut aamma sungiusartussanut tunngasunik maleruagassiinissamut aalajangiisinnaatitaanersut ersarinnginnerutillugu, aalajangersagaq pingaartumik naleqqutissaaq.

§ 2-mut

Siunnersuut Kalaallit Nunaanni eqqartuusivinnut aamma naalagaaffimmi oqartussanut atuutinngilaq.

§ 3-mut

Aalajangersakkami siunnersuummi taaguutip ”oqartussaq” isumaa aalajangersarneqarpoq.

Siunnersuut malillugu oqartussani ilaatinneqarpoq oqartussat, oqartussani immikkoortortat, sullissiviit imaluunniit immikkoortortat allat arlaalluunniit, pisortat ingerlatsivianni ilaasoq imaluunniit allatigut pisortaniittoq imaluunniit pisortanit pigineqartoq imaluunniit nakkutigineqartoq, aammalu Kalaallit Nunaanni ingerlatanik suliaqartartunik sulisoqartoq. Oqartussaq, oqartussami immikkoortorta, sullissivik imaluunniit immikkoortorta q ingerlatanik sunik suliaqartarnersoq apeqqutaatinnagu, aammalu taanna Kalaallit Nunaanneersuunersoq, Danmarkimeersuunersoq, nunanit allaneersuunersoq imaluunniit nunanit tamalaaneersuunersoq apeqqutaatinnagu, tamanna atuutissaaq.

Siunnersuut malillugu oqartussanut taaguummi ilaatigut ilaatinneqarput Naalakkersuisuni Naalakkersuisoqarfiit, Naalakkersuisuni aammalu Naalakkersuisuni Naalakkersuisoqarfinni oqartussat immikkoortortai allat, kommunit aamma kommunini oqartussat immikkoortortai. Siunnersuummi siullermik pingaarnertullu pisortani oqartussat tamarmik, Naalakkersuisuniittut imaluunniit Naalakkersuisut ataaniittut, pineqartunut ilaatinneqarput, ilanngullugit nalinginnaasumik ingerlatsivimmi oqartussat, assersuutigalugu Naalakkersuisoqarfiit aamma Aqutsisoqarfiit, aammalu ingerlatsivimmi oqartussat immikkut ittut, immikkoortut oqartussat immikkoortortaattut iluseqartut. Siunnersuummi aammattaaq allaffissornikkut siunnersuisooqatigiit aalajangiisartullu, ilanngullugit siunnersuisooqatigiit aalajangiisartullu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut, pineqartunut ilaatinneqarput.

Naalakkersuisoqarfik taassumalu ataani oqartussat immikkoortortaat siunnersuut malillugu aallaaviatigut immikkoortortatut aammalu § 3-imi aalajangersagaq malillugu oqartussatut isigineqassaaq. Taassuma ataani oqartussat immikkoortortaat taamaattoq, oqartussat immikkoortortaat Naalakkersuisoqarfimmut sanilliullugu immikkoortoluni inissisimasutut isigineqartariaqarpat, imaluunniit allatut Naalakkersuisoqarfimmit avissaarsimalluni,

aalajangersagaq malillugu immikkoortuulluni oqartussaavoq.

Siunnersuummi taaneqartutut aamma kommunit pineqartunut ilaatinneqarput. Kommuni taassumalu ingerlatsineranut immikkoortorta, siunnersuut malillugu aallaaviatigut immikkoortortatut arlalittut, taamaalillunilu § 3-imi aalajangersagaq malillugu oqartussatut assigiinngitsutut arlalittut, isigineqassapput. Kommunimi oqartussat immikkoortorta, immikkoortutik ingerlatsivimmi immikkoortortaasut, ilaatigut kommunip ingerlatsiviannut ilaasimasinnaapput. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput meeqqanut, ilaqutariinnut aamma meeqqat atuarfiinut ingerlatsivik, sanaartornermut avatangiisinullu ingerlatsivik, atugarissaarnermut, suliffeqarnermut inuussutissarsiornermullu ingerlatsivik, aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu sullissivik aamma ataatsimoorussanut sullissivik. Kommunimi ingerlatsivik imaluunniit oqartussani immikkoortorta q sunaluunniit, immikkoortuni ingerlatsivittut immikkoortortaasoq, taamaalilluni siunnersuummi § 3 malillugu oqartussaavoq. Ilinniartoq imaluunniit sungiusartussaq atorfimmi sorlermi atorfinitsinneqassanersoq, kommunip nammineerluni aalajangissavaa.

Pisortani oqartussat nunanit allaneersut, Kalaallit Nunaanni ingerlatanik suliaqartut imaluunniit Kalaallit Nunaanniittut, aammalu Kalaallit Nunaanni ingerlatanik suliaqartartunik sulisoqartut, aamma siunnersuummi oqartussanut nassuiaassummi pineqartunut ilaapput.

Siunnersuummi § 3 taamaallaat siunnersuut malillugu taaguutip ”oqartussaq” nassuiaarneqarneranut taamaallaat tunngassuteqarpoq. Siunnersuummi taamaalilluni Kalaallit Nunaanni inatsisini allani ilaalu ilanngullugit oqartussat ilusiligaanerat, ilanngullugu Naalakkersuisut pisortani oqartussatut ataatsimoortutut imaluunniit pisortani oqartussatut arlalittut imaluunniit oqartussat immikkoortortaattut isigineqassanersut, isummerfigineqanngilaq.

Oqartussaq siunnersuut malillugu pisussaaffinni pineqartunut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit ilaatinneqarnerasoq naliliineq, ilaatigut siunnersuummi §§ 1-imi aamma 2-imi atuuffissat ilaalu ilanngullugit tunngavigalugit pisariaqarpoq.

Taamaalilluni ilaatigut siunnersuummi § 2 malillugu siunnersuut Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinnut aammalu Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi oqartussanut, atuutinngilaq.

Oqartusami ilaatinneqanngillat oqartussaq, oqartussani immikkoortorta, sullissivik imaluunniit immikkoortorta alla siunnersuummi § 4-imi suliffeqarfimmut nassuiaassummi pineqartunut ilaasoq.

Oqartussat aamma suliffeqarfiit taamaalillutik nalinginnaasumik Kalaallit Nunaanni

piginnaasaqarnerit, ilinniartitaanerup aamma ilisimasat qaffassarnissaannut peqataanissaq pisussaaffigaa, ilaatigut aamma tamatuma inuiaqatigiinnut kalaallinut ataatsimoortunut pitsaanerusussaanera pissutigalugu.

§ 4-imut

Aalajangersakkami siunnersuummi taaguutip ”suliffeqarfik” isumaa aalajangersarneqarpoq.

Siunnersuut malillugu namminersortut suliffeqarfianni ilaatinneqarpoq suliffeqarfik sunaluunniit, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsisoq imaluunniit ingerlatanik suliaqartoq, ilanngullugit Kalaallit Nunaanni nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussinernik pilersuisoq aammalu pisortani oqartussaangitsoq. Namminersortut suliffeqarfianni ilaatinneqarput namminersortoq inatsisitigut pisussaataaallunilu pisinnaatitaasoq imaluunniit inuk Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsisoq imaluunniit ingerlatanik suliaqartoq.

Namminersortut suliffeqarfiannut taaguummi ilaatinneqarput suliffeqarfiit namminersortut suulluunniit tamarmik, suliffeqarfik qanoq aaqqissuussaanersoq apeqqutaatinnagu, suliffeqarfiup ingerlanneqarnerani suut siunertaanersut apeqqutaatinnagu, aammalu suliffeqarfik imaluunniit suliaqarneq suna suliarineqartarnersoq apeqqutaatinnagu.

Namminersortut suliffeqarfiat siunnersuut malillugu assersuutigalugu tassaasinnaavoq inuk namminersortutut inuussutissarsiornermik ingerlataqartoq, aktiaatileqatigiiffik, piginneqatigiilluni ingerlatseqatigiiffik, aallarnisaasut ingerlatseqatigiiffiat, aningaasaateqarfik, sullissivik imminut pigisoq, soraarnerussutisianut aningaasaateqarfik, soqutigisaqatigiiffik imaluunniit allatut iluseqartumik ingerlatseqatigiiffittut aaqqissugaasoq. Assersuutigalugu namminersortut suliffeqarfiat peqatigiiffimmit ingerlanneqarpat, taanna siunnersuummi ilaavoq. Aammattaaq suliffeqarfik sinneqartooruteqarnissaq siunertaralugu ingerlanneqarnersoq, apeqqutaatinneqanngilaq.

Siunnersuut malillugu namminersortut suliffeqarfianni ilaatinneqarput suliffeqarfiit namminersortut matuma siuliani allassimasut suulluunniit, taanna kalaallinit, danskinit, nunanit allamiunit imaluunniit nunani tamalaaneersunit pigineqarnersoq apeqqutaanani, suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsippat imaluunniit ingerlatanik suliaqarpat naammalluni. Suliaqartuusut namminersortut nunanit allaneersut qanorluunniit iluseqartut, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsisut imaluunniit ingerlatanik suliaqartut, taamaalillutik siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqarput. Namminersortut suliffeqarfiinit nunanit allaneersunit immikkoortortaqrifiit, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsisut imaluunniit ingerlatanik suliaqartut, aamma siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqarput.

Namminersortut suliffeqarfiat sunaluunniit, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimasut imaluunniit nalunaarsorsimasuusasaq, siunnersuummi § 4-imi pineqartunut ilaatinneqarpoq. Nalunaarsuiffik maannakkut tassaavoq Qitiusumi Suliffeqarfinnut nalunaarsuiffik (CVR-inut nalunaarsuiffik).

Namminersortut suliffeqarfiat nalunaarsuiffimmi taamaattumi nalunaarsorsimangippat, taamaattoq tamanna isumaqanngilaq suliffeqarfik siunnersuummi § 4-imi pineqartunut ilaatinneqanngitsaq.

Suliffeqarfiit taaguutaannut ilaatinneqarput assersuutigalugu aamma namminersortut suliffeqarfii nunanit allaneersut, Kalaallit Nunaanni pisortani oqartussanut imaluunniit Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiinut siunnersuinernik sullissisartut aammalu Kalaallit Nunaanni pisortani oqartussanut imaluunniit Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiinut siunnersuinernik sullissinerit pillugit isumaqatigiissutit neqeroortitsivigineqarneranni peqataasartut. Namminersortut suliffeqarfii nunanit allaneersut CVR-inut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsinnaanngillat.

Tamatuma saniatigut suliffeqarfik paasineqassaaq tassaasoq pisortat suliffeqarfiat. Taaguut suliffeqarfik taamaalilluni siunnersuut malillugu tassaavoq taaguut nalinginnaasoq, pisortat suliffeqarfiannut imaluunniit namminersortut suliffeqarfiannut tunngassuteqarsinnaasoq imaluunniit innersuussisinnaasoq.

Siunnersuut malillugu pisortat suliffeqarfianni pineqartunut ilaavoq suliffeqarfik sunaluunniit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsisoq imaluunniit ingerlatanik suliaqartartoq, ilanngullugit Kalaallit Nunaanni nioqputissanik imaluunniit kiffartuussissutinik pilersuisartaq, aammalu siunnersuummi § 5 naapertorlugu oqartussamut taamatut attaveqartaq, tamatumunnga maleruagassat malillugit suliffeqarfimmut qullersaqarfimminut suliffeqarfittut immikkoortartaqarfiusoq.

Siunnersuummi § 4 malillugu pisortat suliffeqarfianni ilaatigut ilaatinneqarput suliffeqarfiit kommuunit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut, ilanngullugit KNI, Royal Arctic Line, Tele Greenland, Mittarfeqarfiit, Nukissiorfiit, Royal Greenland, Air Greenland, Iserit A/S aamma INI A/S.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuummi taaguutip ”sulisoq” isumaa aalajangersarneqarpoq. Sulisoq paasineqassaaq tassaasoq inuk kinaluunniit oqartussamit, takuuk siunnersuummi § 4,

imaluunniit suliffeqarfimmit, takuuk siunnersuummi § 5, atorfinitsinneqarsimasoq aammalu Kalaallit Nunaanni ingerlatanik suliaqartartoq. Siunnersuummi § 5 malillugu suliffeqarfimmut ilaatinneqarpoq pisortat suliffeqarfiat aammalu namminersortut suliffeqarfiat.

Siunnersuummi § 5-imi sulisumut taaguut atituumik nassuiarneqassaaq aammalu assersuutigalugu ilaatinneqarput piffissaq tamaat atorfeqartut, piffissap ilaannaa atorfeqartut, piffissami annikillisami sulisartut, aalajangersimasuunngitsumik sulisut, nammineq kajumissutsiminnik sulisut aammalu sulisut allat. Inuit tamarmik oqartussami imaluunniit suliffeqarfimmi sulisuusut taamaalillutik siunnersuut malillugu sulisutut isigineqarput.

Inuk Kalaallit Nunaannut isertitaminit akileraartussaataitaneersoq imaluunniit taamaanginnersoq apeqqutaatinnagu, inuk aalajangersagaq malillugu sulisutut isineqarpoq.

Sulisoq Kalaallit Nunaanni ingerlatanik suliaqartartuussasoq piunasaqaataavoq. Taamaalilluni aalajangersarneqarpoq sulisut Kalaallit Nunaanniittut aammalu ingerlatanik suliaqartartut, siunnersuummi sulisunut taaguummi pineqartunut ilaatinneqartut. Tassaniippoq aamma Kalaallit Nunaanni sulisoq pingaarnertigut aamma Kalaallit Nunaannut isertitaminit akileraartussaataassasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuummi taaguutip ”sulisoq ilinniagaqarsimasuusoq” isumaa aalajangersarneqarpoq.

Sulisunut ilinniagaqarsimasunut ilaatinneqarput inuit *International Standard Classification of Educational* (ISCED) 2011 niveau 3-4-mut naapertuuttumik inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut akuerisaasumik naammassinnissimasut aammalu ilinniakkami naammassisami piginnaasaqarfīgiligassatut naatsorsuutigineqartunik suliaqarnissamut atorfinitsinneqarsimasut. Taamaalilluni taamatut inissinneqarnermi pineqartunut ilaatinneqarput Kalaallit Nunaanni aamma nunani allani inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit akuerisaasut tamarmik.

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq akuerisaasoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq qarmaasutut, sanasutut, pequsiortutut, qalipaasutut, innaallagialerisutut, saffiutut, svejserisartutut, VVS-ilerisutut, biililerisutut, it-supporter-itut imaluunniit teknikeritut, quersualerisutut assartuussinermilu sulisartutut, terminalimi sulisartutut, entreprenørmaskinini aquttutut imaluunniit aatsitassalerisutut ilinniarsimasoq.

Ilinniartitaaneq akuerisaasoq aamma tassaasinnaavoq igasutut, iffiortutut, nersutinik toqoraasartutut, saqisutut, saaffiginnittarfimmiutut, saaffiginnittarfimmi takornariartitsinermilu assistentitut, niuernermi, tuniniaanermi imaluunniit sullissinermi

assistentitut imaluunniit ilinniagartuutut ilinniarsimasoq.

Ilinniartitaanernut akuerisaasunut assersuutitut allassimasut matuma siulianiittut tamakkiisuunngillat.

§ 6-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuummi taaguutip ”nunaqavissoq” isumaa aalajangersarneqarpoq.

Siunnersuummi § 6-imi nunaqavissoq paasineqassaaq tassaasoq inuk Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartoq. Aalajangersimasumik najugaqarneq najugaqarnermut uppersaartitut ilusilimmik inunnut nalunaarsuiffimmit pappialanngortitami uppersarneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut nunaqavissup qanoq paasineqarnissaa pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

§ 7-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuummi taaguutit ”ilinniartuq” aamma ”sungiusartuq” isumaat aalajangersarneqarpoq.

Ilinniartuq imaluunniit sungiusartuq siunnersuut malillugu paasineqassapput tassaasut inuk kinaluunniit:

- (1) ilinniartitaanermi akuerisaasumi ilinniarnermik ingerlataqartoq aamma
- (2) tamatumunnga atatillugu ilinniartutut imaluunniit sungiusartutut suliaqartussaq imaluunniit sungiusartussaq, takuuk § 8, imm. 1.

Ilinniartuq imaluunniit sungiusartuq aamma tassaavoq inuk kinaluunniit:

- (1) ilinniartitaanermi ingerlaqqiffiusumi, nikerartumik ilinniartitaanertut ingerlanneqartussami, ilinniarnermik ingerlataqartoq aamma
- (2) tamatumunnga atatillugu oqartussami imaluunniit suliffeqarfimmi sungiusarluni sulisussaq.

Inuk taamaalilluni imm. 1 malillugu ilinniartumut imaluunniit sungiusartumut taaguummi pineqartunut ilaatinneqarsinnaanissamut, inuk ilaatigut ilinniartitaanermi akuerisaasumi

ilinniarnermik ingerlataqassaaq.

Ilinniartitaaneq akuerisaasoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq qarmaasutut, sanasutut, pequsiortutut, qalipaasutut, innaallagialerisutut, saffiutut, svejserisartutut, VVS-ilerisutut, biililerisutut, it-supporter-itut imaluunniit teknikeritut, quersualerisutut assartuussinermilu sulisartutut, terminalimi sulisartutut, entreprenørmaskinini aquttutut imaluunniit aatsitassalerisutut ilinniartitaaneq.

Ilinniartitaaneq akuerisaasoq aamma tassaasinnaavoq igasutut, iffiortutut, nersutinik toqoraasartutut, saqisutut, saaffiginnittarfimmiutut, saaffiginnittarfimmi takornariartitsinermilu assistentitut, niuernermi, tuniniaanermi imaluunniit sullissinermi assistentitut imaluunniit ilinniagartuutut ilinniartitaaneq.

Ilinniartitaanernut akuerisaasunut assersuutitut allassimasut matuma siulianiittut tamakkiisuunngillat.

Ilinniartitaanerit nalinginnaasumik Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinut ilinniarfinit aammalu Kalaallit Nunaanni ilinniarfinni assingusuni. Danmarkimi inuussutissarsiutinut ilinniarfinit aamma ilinniarfinit assingusunit Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinut ilinniarfiit aamma ilinniarfiit assingusut imaluunniit Kalaallit Nunaanni oqartussat suleqatigalugit nalinginnaasumik neqeroorutigineqarsinnaapput.

Aammattaaq aalajangersagaq malillugu inuk ilinniartitaanermut akuerisaasumut atatillugu ilinniartutut imaluunniit sungiusartutut suliaqartussaassasoq imaluunniit sungiusartussaassasoq, ilanngullugu ilinniartutut ilinniartitaanermut ilaatillugu sungiusarneq.

Ilinniartutut imaluunniit sungiusartutut sulineq aningaasarsiaqarluni atorfininnissamut isumaqatigiissut malillugu ingerlanneqarsinnaavoq. Sulineq aamma aningaasarsiaqarani imaluunniit allanik akissarsiaqarani sulinermik ingerlataqarnissaq pillugu isumaqatigiissut alla malillugu ingerlanneqarsinnaavoq, ilanngullugu sungiusarnissamut isumaqatigiissut. Taamaattoq sulinerup aningaasarsiaqarani imaluunniit allanik akissarsiaqarani ingerlanneqartarnera, ilinniartutut imaluunniit sungiusartutut taamatut ittoq nalinginnaasuuppat, inuit aningaasiaqarani imaluunniit allanik akissarsiaqarani ilinniartutut imaluunniit sungiusartutut sulisussat, taamaallaat aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

Aalajangersakkami aamma inuit ilinniarnerminnut ilaatillugu sungiusartut, pineqartunut ilaatinneqarput. Sungiusarnerup sungiusarnissamut isumaqatigiissuteqarluni imaluunniit isumaqatigiissuteqarani ingerlanneqarnera apeqqutaatinnagu, tamanna atuutissaaq. Aamma sungiusarnissamut isumaqatigiissut taamaattoq aningaasarsiaqartitsiviussanersoq imaluunniit aningaasarsiaqartitsiviussannginnersoq imaluunniit allatut akissarsiaqartitsiviussanersoq,

apeqqutaatinnagu tamanna atuutissaaq. Taamaattoq sungiusarnej sungiusarnissamut isumaqatigiissuteqarluni imaluunniit sungiusarnissamut isumaqatigiissuteqarani imaluunniit aningaasarsiaqarluni allatulluunniit akissarsiaqarluni imaluunniit aningaasarsiaqarani allatulluunniit akissarsiaqarani ingerlanneqassasoq, sungiusarnernut pineqartutut ilusilinnut nalinginnaasuussasoq, piumasqaataavoq.

Sungiusartut aningaasarsiaqaratik imaluunniit allanik akissarsiaqaratik sungiusartut, pisut amerlanersaanni ilinniagaqarnersiutit pillugit aalajangersakkani (SU) pineqartunut ilaatinneqartussaassapput.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq oqartussaq aamma suliffeqarfik ataatsimik arlalinnilluunniit ilinniagaqarsimasumik sulisoqartoq, ilinniarfissatut imaluunniit sungiusarfissatut akuerineqarnissaq pillugu ilinniarfimmuut attuumassuteqartumut attaveqarnissamut pisussaaffeqarpoq.

Sulisoq qanoq paasineqassanersoq itisiliineq, siunnersuummi § 5, imm. 1-imut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq. Aammattaaq sulisoq ilinniagaqarsimasoq qanoq paasineqassanersoq, siunnersuummi § 5, imm. 2-imut nassuiaatini allassimavoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq oqartussat aamma suliffeqarfiit ilinniarfinnut attuumassuteqartunut iliuuseqarlutik ornigunnissaasa qulakkeernissaa, taamaalilluni taakkua nalilersorneqarsinnaassallutik tamatumalu kingorna ilinniarfissatut sungiusarfissatullu akuerineqarsinnaassallutik. nunatsinni ilinniarfissat aamma sungiusarfissat qassit neqeroorutigineqarsinnaanersut ersarissinissaa, aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq.

Oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik akuerineqareeruni, taanna Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl, nalunaarsorneqassaaq, tassani qassinut akuerisaasimanerlutik allassallugu, takuuk siunnersuummi § 10.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, oqartussat imaluunniit suliffeqarfiup ingerlanera imaluunniit ingerlataasa annertussusaat annertuumik allanngorpat, ilinniarfittut imaluunniit sungiusarfittut akuerineqarnerup nalilersorneqaqqissinnaanissaanut ilinniarfiit attuumassuteqartut attaveqarfigineqassasut.

Oqartussat aamma suliffeqarfiit, assersuutigalugu oqartussami akisussaaffeqarfik nutaaq

ilanngunneqarpat, taamaalilluni sulisut ilinniagaqarsimasut amerlanerulerlutik, ilinniartunik imaluunniit sungiusartussanik amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit atorfinitsitsinissamut periarfissaqarnerminnik iliuuseqarlutik ingerlaavartumik isummertarnissaat, aalajangersakkami tassani isumannaarneqassaaq.

Suliffeqarfimmut tunngatillugu suliffeqarfiup ingerlanerani allannguutit tassaasinnaapput, assersuutigalugu suliffeqarfiup maannakkut sullissineq imalt. tunisassiaq nutaaq pingaarnertut ingerlatariligassartik sullitaminut neqeroorutigiginissaa kissaatigilersimagaa aalajangertoqarpat imaluunniit suliffeqarfiup sullissineq imalt. tunisassiaq aalajangersimasoq neqeroorutigiginissaa kissaatigiunnaarpat, tassani sulisunik ilinniagaqarsimasunik soraarsitsisariaqarluni. Aamma imaassinnaavoq illuliornermut sanaartornermullu inuussutissarsiornermi suliffeqarfiup suliassanik neqeroortitsivigineqartunik arlalinnik ajugaaffeqarsimanerata malitsigisaanik ingerlatassami annertusinerat misigigaa. Taamaattoqarsimappat suliffeqarfiup ilinniarfissatut sungiusarfissatullu akuerisaanera aamma nalilersoqqinneqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami suleriaatsit imm. 1-imi pisussaaffiit naammassinissaannut atatillugu malinneqartussat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

§ 9-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik sunaluunniit ataatsimik arlalinnilluunniit ilinniagaqarsimasunik sulisoqartut, ilinniarfissatut imaluunniit sungiusarfissatut akuerineqarsimagunik, ilinniartunik sungiusartussanillu nunaqavissunik atorfinitsitsinissamut pisussaaffeqartut.

Taamaattoq oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu sungiusarfissatut inissisimangippat imaluunniit akuerineqarsinnaanngippat, oqartussaq imaluunniit pisortani suliffeqarfik ilinniartoqarnissamut imaluunniit sungiusartoqarnissamut pisussaaffeqanngilaq.

§ 9-imi aalajangersagaq siunnersuummi § 11-imut ataqatigiissillugu isigineqassaaq, tassani aalajangersarneqarpoq oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsisarneq pillugu § 9 malillugu pisussaaffini naammassisinnaanngikkuniuk, oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup ”malinnaanissamut imaluunniit nassuiaanissamut tunngaviusoq” malillugit pissutaasoq nassuiaassavaa.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik sunaluunniit ataatsimik arlalinnilluunniit ilinniagaqarsimasunik sulisoqartoq, Naalakkersuisut nittartagaanni, www.suli.gl, ilinniartitaanermi ilinniagassat aamma distriktit assigiinngitsut iluanni ilinniarfissanut qassinut akuerisaanerluni nalunaarsussagaa.

Aalajangersagaq oqartussap aamma suliffeqarfiup Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi nalunaarsortinnissamut pisussaaffeqarneranik imaqarpoq, taamaalilluni ilinniarfissat sungiusarfissallu ilinniartunngorsinnaasunut sungiusartussannorsinnaasunullu tulluarsarneqarnissaat pitsaanagerusunik periarfissaqalersinneqassalluni.

Imm. 2-imut

Imm. 1 malillugu pisussaaffik qanoq naammassineqarsinnaanersoq, aalajangersakkap imaraa. Tamanna siunnersuut malillugu elektroniskimik immersugassap Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi nassaarineqarsinnaasup, immersorneratigut pisinnaavoq. Immersugassap immersornissaanut annertunerusumik ilitsersorneqarnissaq kissaatigineqarpat imaluunniit tamatumunnga tunngasunik allanik apeqqutissaqaraanni, ilinniarfik attuumassuteqartoq attaveqarfigineqassaaq.

Imm. 3-imut

Immersugassaq atorineqartussaq § 10, imm. 1 malillugu nalunaarsuinnermut atorineqartussat akuerineqarsimassaaq. Tamama saniatigut inuussutissarsiutini suliassaqarfiit assigiinngitsut iluanni ilinniarfissanut qassinut akuerineqarsimanersoq nalunaarsuinnermut atorineqassanersoq, immersugassami erseqqissumik allassimassaaq. Elektroniskimik immersugassaq Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi nassaarineqarsinnaavoq.

Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu ilinniarfiit ilinniartoqarfissanut sungiusartoqarfissanullu akuersinissamut aalajangiisinnaatitaapput. Taamaattumik ilinniarfiup attuumassuteqartup paasisutissat Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni elektroniskimik immersugassami immersorneqartussat ujartorneqartut, akuerisussaavai.

Naalakkersuisut suliffissanut nittartagaanni ilusiliussassat assigiissaarneqarneri aamma immersugassat ikkussorneqarneri Naalakkersuisut ataqatigiissaartussaavaat, taamaalilluni paasisutissanik nalunaarutigineqartunik katersineq ingerlatsivimmilu aqutsineq assigiissaartussaalluni naapertuussarneqartussaallunilu.

Imm. 4-imut

Ilinniartoqarfissat imaluunniit sungiusartoqarfissat ilinniartitaanermi ilinniagassat aamma distriktit assigiinngitsut iluanni akuerineqartut qassiunersut nalunaarsuineq, ukioq naatinnagu pissaaq. Taamaattoq 2020-imut nalunaarsuinissaq pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatitaapput, takuuk § 16, imm. 2.

Imm. 5-imut

Naatsorsueqqissaarnikkut paasissutissat eqqortumik aammalu malitassat assigiit malillugit katersorneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Naatsorsueqqissaarnikkut paasissutissanik katersineq Inatsisartut Naatsorsueqqissaartarfik pillugu inatsisaat nr. 11, 29. oktober 1999-imeersumi § 3 naapertorlugu pissaaq. Ilaatigut inuussutissarsiutinut agguagaasumik nassuiaanerit aammalu ilinniartitaanerit taaguutaat il.il. atorlugit tamanna pissaaq.

Imm. 6-imut

Ilinniarfissanik sungiusarfissanillu nalunaarsuinermit suleriaatsit, paasissutissat uppersaanerillu pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissummik aalajangersagaq imaqarpoq.

§ 11-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup § 9-imi pisussaaffini malinngippagu, suliffeqarfiup imaluunniit oqartussap sooq piumasagaat naammassisinnaanagu nassuiassagaa. Aalajangersakkami taamaalilluni ”malinnaanermut imaluunniit nassuiaanermut tunngaviusoq” tunngavigineqarpoq aammalu § 9-imut ataqatigiissillugu isigineqassalluni, tassani aalajangersarneqarmat oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik sunaluunniit ataatsimik arlalinnilluunniit ilinniagaqarsimasunik sulisoqartoq, ilinniarfissatut imaluunniit sungiusarfissatut akuerineqarsimaguni, ilinniartunik sungiusartussanillu nunaqavissunik atorfinitsitsinissamut pisussaaffeqartoq.

Imm. 2-mut

Nassuiaanermi ilinniartunut imaluunniit sungiusartussanut, oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup qaammatisiutit malillugit ukiumi atorfinitsitassaralunut, kisianni atorfinitsissimangisaannut, ataasiakkaanut tamaginnut ilinniartitaanermi ilinniagassaq aamma distrikti, ilaatinneqassapput.

Imm. 3-mut

Oqartussap § 9-imi pisussaaffini naammassisinnaanngippagu, tamatumunnga nassuiaatissaq Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi elektroniskimik immersugassami

allanneqassaaq. Taamaaliornikkut allaffissornikkut suleriaatsit assigiissaarnissaq pissarsiariuminartuunissaallu qulakkeerneqassaaq, ilaatigut suliasanik suliarinninnerup sukkasuumik sunniuteqarluartumillu pisarnissaanut tunngavissiinissaq siunertarinearlu.

Imm. 4-mut

§ 9-imi piumasagaatip naammassisimannginneranut nassuiaataasoq, siunnersuut malillugu Naalackersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi tamanut saqqummersinneqassaaq. Tunngavilersuutit ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinermut atatillugu aporfiusartut pillugit paasissutissanik pitsaanerusumik paarlaasseqatigiissitsissapput. Aammattaaq tamanna oqartussat aamma suliffeqarfiit Inatsisartut inatsisaanni pisussaaffinnik naammassinninnissaannut sunniuteqarluartussaavoq.

Imm. 5-imut

Ukiuoorumik suliffeqarnermi nassuiaammi aammalu pisortanit saqqummersinneqartuni allani naleqquttumik annertussusilimmik paasissutissanik nalunaarusiornernillu katersilluni naatsorsueqqissaarnissamut periarfissaqarnermik, aalajangersagaq imaqarpoq.

Imm. 6-imut

Pisortat aamma suliffeqarfiit ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinermi inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnerannut tamanit takuneqarsinnaasumik smiley atorlugit aaqqissuussineq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput.

Oqartussat aamma suliffeqarfiit § 11 imm. 1-imi ilinniarfinit attuumassuteqartut akuerineqarsimagunik ilinniartunik sungiusartussanilu atorfinitsitsisimannginnermut pissutaasunik nassuiaanissaq pillugu pisussaaffimminnik naammassinninnerat, smiley atorlugit aaqqissuussinermi ilaatigut erseqqissunngortinneqarsinnaavoq. Aaqqissuussineq Inatsisartut inatsisaanni pisussaaffinnik naammassinninnginnermut aningaasannorlugu akiliisitsisarnermut aaqqissuussinermut taarsiullugu periarfissatut allatut isigineqassaaq. Tamatumunnga taarsiullugu aaqqissuussineq taamaattoq oqartussani aamma suliffeqarfinni Inatsisartut inatsisaanni pisussaaffilerneqartuni, pisussaaffiit naammassinissaannut kajumissuseqalersitsisinnaassapput.

Imm. 7-imut

§ 11. imm. 1 naapertorlugu oqartussat aamma suliffeqarfiit qanoq iliorlutik pisussaaffimmik naammassinninnginnertik nassuiassaneraat imarisassai aamma ilusiliussassat pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisut aalajangersakkami piginnaatinneqarput. Ilinniartoqarfissat aamma sungiusartoqarfissat sorliit inuttalerneqarsinnaasimannginnermut, ilinniartitaanermi ilinniagassanut aamma distriktinut

agguarlugu, nassuiaanerup minnerpaamik allanneqarnissaa, § 11 imm. 2 naapertorlugu qulakkeerneqarpoq.

§ 12-imut

Aalajangersakkami siunnersuutip siunertaata naammassineqarnissaa tunngavissinneqarpoq. Oqartussat aamma suliffeqarfiit ilinniartunik sungiusartussanillu nunaqavissunik sulisussarsiniarnissamut aammalu nunaqavissunik ilinniartutut sungiusartussatullu atorfinitsitsinissamut ingerlatanik naleqquttunik suliaqarnissamut pisussaaffeqartut, aalajangersarneratigut tamanna pivoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup atorfik allagarsiissutigineqartussat ataaseq arlallilluunniit tamanut saqqummersittassavai aammalu ilinniartunik sungiusartussanillu atorfinitsitsinissaq atuinissarlu siunertaralugit naleqquttunik allanik iliuuseqassalluni.

Atorfik allagarsiissutigineqartussaq aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu Naalackersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi allagarsiissutigineqartassaaq.

Iliuusissat allat naleqquttut tassaatinneqarput oqartussat suliffeqarfiillu ilinniartutut sungiusartussatullu nunaqavissunik amerlanerusunik atorfinitsitsinissamut iliuuseqarlutik peqataassasut, naatsorsuutigineqartoq. Iliuusissat annertunerusut assersuutigalugu tassaasinnapput nunaqavissunut ilinniartutut imaluunniit sungiusartussatut ilinniarnissamik soqutiginnissinnaasunut iliuuseqarluni ornigunneq oqaloqateqarnerlu.

Iliuusissaq alla tassaasinnaavoq ilinniarfimmuut attaveqarneq, sulilertarnernut nuisitsivinni peqataaneq assigisaannilluunniit ingerlataqarnerit.

Taamaalilluni oqartussat aamma suliffeqarfiit nunaqavissunik iliuuseqarlutik pissarsiornissamut pisussaaffeqartut, aalajangersakkap imaraa, ilanngullugu nunaqavissup sumiiffianukarluni, aammalu attaveqatigiinnermi aqutissanik tusagassiuutinillu nunaqavissunit atorneqartartunik, atuilluni.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkamut siunertaavoq oqartussat aamma suliffeqarfiit nittartakkamik ataatsimoortumik atuillutik nunaqavissunut tamanut ammasumik saaffiginnittassasut. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, atorfik allagarsiussaq Naalackersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi tamanit takuneqarsinnaagaluartoq, atorfik allagarsiussaq aviisini, atuagassiani kiisalu sumiiffinni aamma ataatsimoortarfinni soorlu elektroniskimik

ataatsimoortarfinni, attuumassuteqartuni tamanut saqqummiunneqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Oqartussat aamma suliffeqarfiit tamatuma saniatigut inuit akornanni attaveqatigiittarfiit sulinissamut attuumassuteqartut soorlu assersuutigalugu LinkedIn, naleqquttumik annertussusilimmik atornissaa qinersinnaavaat. Oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup nammineq allagarsiisarfiani imaluunniit nammineq intranet-iani allagarsiiginnarneq naammassanngilaq.

Imm. 3-imut

Aalajangersagaq malillugu atorfik allagarsiissutigineqartoq minnerpaamik qaammat ataaseq sumiiffinni naleqquttuni tamanit pissarsiarineqarsinnaassaaq. Sumiiffiit naleqquttut innersuussutigineqartut tassaapput tamanut saqqummersitsiviusartut imm. 2-imut nassuiaatini taaneqartut.

Atorfik allagarsiissutigineqartoq minnerpaamik qaammammi ataatsimi pissarsiarineqarsinnaassasoq pillugu piumasaqaat, qinnuteqartussaasinnaasut allagarsiissutit takussagaat annertuumik ilimanaateqalerluni aammalu atorfinnut qinnuteqarnissamik angumersinnaassallutik atorfiit allagarsiissutigineqartut naammattumik sivilissusilimmi pissarsiarineqarsinnaanissaasa qulakkeernissaa siunertaralugu, ilanngunneqarpoq.

Oqartussat aamma suliffeqarfiit nunaqavissunik ilinniartunngorsinnaasunik imaluunniit sungiusartunngorsinnaasunik iliuuseqarlutik pissarsiornissamik pisussaaffeqarput.

Imm. 4-imut

Aalajangersagaq malillugu, oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup siunnersuut malillugu ilinniartoqarnissamut imaluunniit sungiusartoqarnissamut pisussaaffimminik naammassinnissimappat, oqartussap imaluunniit suliffeqarfiup § 14 malillugu pisussaaffeqartup atorfik allagarsiussaq tamanut saqqummersinngissinnaavaa. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq, oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik siunnersuut malillugu ilinniartunik imaluunniit sungiusartunik piumasaqaatigineqartut amerlassusilinnik atorfinitisereersimappat, atorfimmu allagarsiinermik atuinissaq naleqqukkunnaarsimasussaammat. Atorfimmu allagarsiinerit taamaattut taamaalillutik iluaqutaanatik paatsuugatitsiliinnartussaapput, pissutigalugu qinnuteqartut isumaqalersinnaammata atorfinnik inuttaqanngitsoqartoq, naak atorfiit tamarmik inuttaqalereeraluartut.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut atorfimmu allagarsiinerup ataatsip arlallilluunniit tamanut saqqummersinnissaanut pisussaaffeqarneq pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugu oqartussat imaluunniit suliffeqarfik

atorfimmut allagarsiinermik ataatsimik arlalinnilluunniit tamanut saqqummersitsinissamut qanoq annertutigisumik pisussaaffeqarnerseq, atorfiup allagarsiissutigineqartup imarisassai aammalu atorfiup allagarsiissutigineqartussap qanoq tamanut saqqummersinneqarnissaa ilaalu ilanngullugit.

Naalakkersuisut aamma Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi atorfimmik allagarsiussamik tamanut saqqummersitsinissamut pisussaaffeqarnek pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput kiisalu atorfiup allagarsiissutigineqartussap imarisassaannut piumasaqaatit pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaallutik, ilanngullugit atorfik allagarsiussaq paasissutissanik sunik minnerpaamik imaqassanersaq.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuk § 6 malillugu nunaqavissoq, aammalu ilinniartitaanermi piumasaqaatitalimmik akuerisaasimasq, ilinniartuunissaq imaluunniit sungiusarnissaq ilaalluni, Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl-imi CV immersussagaa ikkutissallugulu.

Inuit ilinniartitaanermi akuerisaasumi tigusaanissamik qinnuteqarsimasut aammalu oqartussamut imaluunniit suliffeqarfimmu ilinniarfissaq imaluunniit sungiusarfissaq pillugu sulii isumaqatigiissuteqarsimannngitsut, aalajangersakkami taamaallaat ilaatinneqarput.

Imm. 2-imut

Najukkami suliffissanut, Iitersuisarnernut Pikkorissaqqinnernullu Qitiusumik Ingerlatsivik, Majoriaq, CV-ip immersornissaa pillugu ilitersuisinnaavoq.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkani Naalakkersuisut § 13, imm. 1 naapertorlugu piumasaqaatit pillugit, siunnersuummi killissaliussat iluanni, aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut taamaalillutik taamaallaat pissutsit taaneqartut erseqqissarsinnaavaat, itisilersinnaallugit killissalersorsinnaallugillu.

Naalakkersuisut assersuutigalugu CV-ip imarisaasa annertussusissaannut piumasaqaatit pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu Naalackersuisut pissutsit siunnersuummi pineqartunut ilaasut tamaasa pillugit nakkutilliissapput aalajangiissallutillu, ilanngullugit aalajangersakkat siunnersuut malillugu aalajangersagaasut.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu, pissutsinik siunnersuummi pineqartunut ilaasunik oqartussatut suliarinninnissamut pisariaqartunik, paasissutissanik nalunaarutiginninnissamik aammalu uppernarsaatinik nassiusseqqullugit, Naalackersuisut oqartussatut suliarinninnerminnut ilaatillugu oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik sunaluunniit peqqusinnaavaat. Aalajangersakkami taamaalilluni oqartussat aamma suliffeqarfiit paasissutissiisussaataitanermik pisussaaffilerneqarput. Taaguutip oqartussaq aamma suliffeqarfik nassuiaataannut tunngatillugu siunnersuummi §§ 4 aamma 3, taakkunungalu nassuiaatit, nalinginnaasumik innersuussutigineqarput.

Naalackersuisut aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik sunaluunniit paasissutissanik tunniusseqqullugu imaluunniit paasissanik nassiusseqqullugu, peqqusinnaavaat. Naalackersuisut taamatuttaaq aalajangersinnaavaat paasissutissanik tunniussineq imaluunniit uppernarsaatinik nassiussineq aalajangersimasumik iluseqartillugu pissasoq, ilanngullugit immiussivissamik aalajangersimasumik atuinikkut.

Naalackersuisut aammattaaq aalajangersagaq malillugu, paasissutissat tunniunneqartut eqqortuunerisa misissornissaa siunertaralugu, oqartussanit assigiinngitsunit paasissutissanik piniarsinnaapput.

Aalajangersagaq tamatuma saniatigut siunnersuut malillugu oqartussatut suliarinninnermut ilaatillugut paasissutissanik inummut tunngasunik attuumassuteqartunik suliarinninnissamut, Naalackersuisunut piginnaatitsivoq.

§ 15-imut

Imm. 1-mut

Siunnersuummi § 14 malillugu aalajangiiffigineqartut nalilersoqqinneqarnissaat pillugu qinnuiginnissinnaanermut aalajangersagaq tunngassuteqarpoq.

Maleruagassat inatsimmi aalajangersagaanngitsut malillugit aamma oqartussami imaluunniit oqartussami immikkoortortami suliamik aalajangiisimasumi, suliap nalilersoqqinneqarnissaa pillugu qinnuiginninnissaq nalinginnaasumik periarfissaavoq.

Aalajangersakkami Inatsisartut Ombudsmandianut naammagittaalliornissamik periarfissaqarneq mattunneqanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu suliami akuusoq suliaq nalilersoqqinneqassasoq qinnuiginninnaavoq. Suliami pineqartoq tassaavoq inuk imaluunniit inatsisitigut pisussaataallunilu pisinnaatitaasoq, suliap inernissaanut annertuumik toqqaannartumik, nammineerluni inatsisitigullu soqutigisaqartoq.

Nalinginnaasumik oqartussaq imaluunniit suliffeqarfik aalajangiinermi pineqartoq taamatut annertuumik, toqqaannartumik, nammineerluni aammalu inatsisitigut suliap inerneqarneranut soqutiginnittuusussaavoq.

Taamaattoq pisuni immikkuullarilluinnartumi inunnik imaluunniit inatsisitigut pisussaataallutillu pisinnaatitaasunik allanik, suliami pineqartuunissamut pisariaqartumik soqutigisaqartunik peqarsinnaanera, mattunneqarsinnaanngilaq. Kisiannili aallaavusooq tassaassaaq, sulisitsisup tungaaniit suliami akuusoq tassaassasoq nammagittaalliorsinnaasoq.

Sulisartut soqutigisaasa isumagineqarnissaat qulakkeerniarlugu, sulisartut peqatigiiffiisa aamma sulisartut kattuffiisa aammalu sulisitsisut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartut, naammagittaalliorsinnaanerat ilanngunneqarpoq. Siunertaavoq suliffeqarnermi kattuffiit suliami akuusoq sinnerlugu iliuseqarnissamut periarfissaqarnissaat. Aalajangersagaq killiliisutut nassuiarneqassaaq, taamaalilluni suliami pineqartup saniatigut taamaallaat sulisitsisut aamma sulisartut kattuffiisa aalajangiineq naammagittaalliutigisinnaallugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, aalajangiinerup nalilersoqqinneqarnissaanik qinnuiginninneq allaganngorlugu pissasoq. Immiussivissamik immikkut atuinissaq piunasaqataanngilaq, taamaattumillu nalilersueqqinnissamik qinnuiginninneq assersuutigalugu e-mail atorlugu allaganngorlugu pisinnaalluni. Taamaattoq oqaasiinnartigut, ilanngullugu assersuutigalugu oqarasuaatikkut, nalilersueqqinnissamik qinnuiginninnissaq periarfissaanngilaq. Allaganngorlugu pinissaanik piunasaqaat tunngavilersorluakkamik qinnuiginninnaanermik aammalu oqartussap taamaalilluni periarfissaanera pissutiginnarlugu nalilersueqqissinnaanermik pisussaaffilerneqannginnissaanut qulakkeereqataassaaq.

Imm. 4-mut

Nalilersueqqinnissaq pillugu qinnuiginninnissamut piffissamut killiliunneqarpoq ulloq aalajangiinerup suliami akuusumut nalunaarutigineqarneranit sapaatit akunneri 4-it. Piffissamut killiliussaq arfininngornermi imaluunniit nalliuttumi naappat, piffissamut

killiliussaq ulluinnarmut tullermut siullermut sivitsorneqassaaq.

Naammagittaalliornissamut killiliussap naatsorsorneqarnerani, piffissamut killiliussaq nalunaarutiginninnerup anngunneranut sapaatip akunnerani ulloq taanna, sapaatit akunnerini aalajangersarneqartuni kingusinnerusuniittuni, piffissamut killiliussaq naassaaq.

Aalajangiineq assersuutigalugu tallimangorneq ulloq 31. marts 2020 anngussimappat, piffissamut killiliussaq tallimangorneq ulloq 28. april 2020 naassaaq.

Naammagittaalliornissamut killiliussap naatsorsorneqarnerani nalliuttut immaqalu ulloq 29. februar ulloq ukiup ilassutaa, ilanngunneqassapput. Taamaalilluni piffissamut killiliussaq nalliuttumi naasimappat, aatsaat ulluinnarmut tullermut siullermut piffissamut killiliussaq sivitsorneqassaaq.

Taamaattoq naammagittaalliornissamut piffissamut killiliussaq atorunnaarsinneqarluni pisut immikkut ittut pisinnaapput, imaluunniit naammagittaalliornissamut killiliussap qaangerneqarnera isiginiarneqanngissinnaalluni. Taamaattumik nalilersueqqinnissamik qinnuiginninnissamut piffissamut killiliussap qaangerneqarnera isiginiarneqassanngitsoq, oqartussaq aalajangiinissamut piginnaatinneqarpoq. Taamaattoq piffissamut killiliussap qaangerneqarnerata isiginiannginnissaanut periarfissaqarneq pisuni immikkut illuinnartuni aatsaat atorneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu suliasamik suliarinneqqaarnerup nalaani annertuumik suliasanik suliarinninnermi kukkusoqartoq oqaatigineqarsinnaappat, imaluunniit piffissamut killiliussap qaangerneqarnera isumakkeerneqarsinnaalluni, periarfissaqarneq atorneqarsinnaavoq. Aamma pisoqarsinnaavoq piffissamut killiliussap naariitsiarnerani pissusiviusunut paasissutissanik pingaaruteqartunik aalajangiisuusunillu saqqummertoqarpat, suliaq allatut inerneqassagaluartoq annertuumik ilimanaateqarluni.

Imm. 5-mut

Nalilersueqqittarneq aamma pissutsit siunnersuummi § 15, imm. 1-4-imi taaneqartut pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Aalajangersakkami Naalakkersuisut nalilersueqqittarneq aamma siunnersuummi § 15 imm. 1-4-imi taaneqartut pillugit, siunnersuummut killissaliussat iluanni, aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut taamaalillutik taamaallaat pissutsinik taaneqartunik taakkuninnga erseqqissaasinnaapput, itisiliisinnaallutik killissalersuisinnaallutillu.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq siunnersuut ulloq 1. januar 2020 atuutilissasoq taamaalillunilu

qaammatsiutit malillugit ukioq 2020 aallarnerfigalugu atuutilissasoq.

Imm. 2-mut

§ 10 malillugu oqartussat imaluunniit suliffeqarfik sunaluunniit, ataatsimik arlalinnilluunniit ilinniagaqarsimasunik sulisoqartoq, ilinniartitaanermi ilinniagassat aamma distriktit assigiinngitsut iluanni ilinniarfissanut qassinut akuerisaanerluni sunik Naalakkersuisut nittartagaanni www.suli.gl nalunaarsuiffinni nalunaarsuissaaq. § 10, imm. 4 malillugu aalajangersarneqarpoq tamanna ukioq naatinngit pillasoq.

Siunnersuut malillugu inatsit ulloq 1. januar 2020 atuutilissasoq siunnersuutigineqarmat, ukiumi siullermi pisussaaffeqarneq naammassiniarlugu aalajangersakkami matumani ikaarsaarnissamut aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, taamaalilluni nalunaarsuinerup pisinnaanissaanut piffissaliisoqarluni.

Naalakkersuisut ersarinnerusunik aalajangersagaliorsinnaapput, tak. § 10, imm. 4, 2020-imut piffissaq nalunaarsuiffiusussaq pillugu.